

N O K U T

Å R E T 2 0 1 5

NASJONALT ORGAN FOR
KVALITET I UTDANNINGEN

KJÆRE LESER

Terje Mørland
Direktør

Hvordan finne balansen mellom topp og bredde, er en kjent problemstilling når forskningssatsninger er tema – noe mindre når vi snakker om utdanning. I 2015 tok vi flere ganger til orde for at det nå er på høy tid at satsing på toppforskning også følges av mer satsing på topputdanning. Signalene og midlene fra Kunnskapsdepartementet om ny runde med SFU-utlysning viser en gryende satsing på fremragende utdanning. Vi ønsker oss mange slike fyrtårn rundt om i landet som andre utdanningsmiljøer kan strekke seg etter.

Fokus på bedre utdanning kommer også tydelig fram i de endringene regjeringen har bestemt for lærerutdanningene. Alle grunnskolelærerutdanninger skal være masterutdanninger fra 2017. De som ikke har fullmakt til å selv å opprette nye lærerutdanninger på masternivå må søke NOKUT om akkreditering. Vi veileder lærestedene i overgangen til nytt utdanningsnivå.

NOKUT har nylig fått i oppdrag fra Kunnskapsdepartementet å opprette en internasjonal rådgivningsgruppe for kvalitetsheving av lærerutdanningene. Dette er en del av NOKUTs utviklingsarbeid og vil være helt skilt fra akkrediteringsprosessen.

Gruppen skal bidra med aktiviteter og tiltak som kan stimulere til nytenkning og kompetanseheving.

Alle skal oppleve god utdanningskvalitet der de studerer, det være seg ved fagskoler, høyskoler eller universiteter. For å kartlegge status rundt dette, har vi de siste årene vridd tilsynet vårt over til å rette mer oppmerksomhet på utdanninger som allerede eksisterer og følge opp det studienære kvalitetsarbeidet, dvs. de kvalitetsaspektene som har størst betydning for den enkelte student.

Vi i NOKUT er opptatt av at fagskolene, høyskolene og universitetene må ses i sammenheng. De har alle en viktig plass i det tertiære utdanningssystemet. Utdanning med høy kvalitet skal tilbys på alle nivåer. Arbeidslivet er i stadig behov for kvalifisert arbeidskraft på ulike nivåer. Det er ikke alltid en mastergrad er den korrekte kompetansen.

Vår oppgave er også å vurdere om utenlandsk utdanning tilsvarer nivået på norsk utdanning, slik at personer med utdanning fra utlandet kan benytte kompetansen sin i det norske arbeidslivet. Som nasjonalt

kompetansesenter for utenlandsk utdanning gir vi råd og informasjon om de norske godkjenningsordningene til arbeidsgivere og læresteder gjennom turboordningene våre. Et behov som sannsynligvis vil vokse i tiden framover.

2015 var et år med stor innvandring til Norge og økende antall søknader om godkjenning av utenlandsk utdanning. De mange flyktingene og arbeidsøkende som kom førte til nytenkning om hvordan vi kunne bruke erfaringen vår til å vurdere og godkjenne flyktingers kompetanse på nye og mer effektive måter. Vi lanserte tanken om et europeisk kvalifikasjonspass. Utstedelsen av kvalifikasjonspass vil gi flyktingene et dokument som kan benyttes på tvers av de europeiske landegrensene. Vi har tro på dette prosjektet, som nå diskuteres i EU-systemet.

NOKUT året 2015 gir en kort innføring og oversikt over aktivitetene våre i fjor. Følg gjerne lenkene videre til mer informasjon på nettsidene våre.

God lesing!
Terje

INN H O L D

4-5	—	Hva var viktigst
6-7	—	Flyktingestrømmen
8-11	—	Rekordmange søknader
12-13	—	Utenlandsfelt i endring
14-15	—	På frokost med NOKUT
16-17	—	Hvordan sikre god utdanningskvalitet?
18-19	—	NOKUTs tilsynsarbeid – slik gikk det i 2015
20-23	—	Nye utdanningstilbud
24-25	—	Studentenes læringsbane
26-27	—	Det nye utdanningslandskapet
28-29	—	Fagskoleåret 2015
30-33	—	Studentenes stemme
34-35	—	Sentre for fremragende utdanning virker
36-37	—	Det nye NOKUT
38-41	—	Høydepunkter
42-43	—	Dette er NOKUT
44-45	—	Informasjon

HVA VAR 20

JAN

- **Turbovurdering:**
Oppstart turbovurdering av utenlandsk utdanning i forbindelse med ph.d.-opptak.

FEB

- **NOKUT-frokost:**
Studiebarometeret 2.0.
- **NOKUT-seminar:**
Utdanningsledelse for kvalitetsutvikling i studiene, sammen med UiT Norges arktiske universitet og SFU-senteret ProTed.

MAR

- **Stortingsmelding:**
Konsentrasjon for kvalitet, Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren.

APR

- **NOKUT-frokost:**
Arbeidsliv + høyere utdanning = sant?

MAI

- **NOKUT-konferanse:**
Konferanse om høyere utdanning sammen med Universitetet i Bergen.
- **Kurs- og e-læring:**
Ny elæringsplattform og kurs om godkjenningsordninger for utenlandsk utdanning, samarbeid med IMDi.
- **GSU-forum opprettet:**
Nettverk for videreutvikling av listen over krav til generell studiekompetanse for søkere med utenlandsk utdanning som vil ta høyere utdanning i Norge.

JUN

- **Nasjonale deksamener:**
NOKUT holder deksamnen i revisjon.
- **NOKUT-seminar:**
Hva må til for å etablere en femåring lærerutdanning?
- **Utdannings samarbeid:**
Oppstart kartlegging av studiesteders samarbeidsavtaler.

VIKTIGST?

15

AUG

- **NOKUT-workshop:** Informasjon om syrisk utdanning for nordiske søsterkontorer.

SEP

- **Ekstern evaluering:** NOKUTs arbeid med godkjenning av utenlandsk utdanning godkjent.
- **Godkjenningsordninger:** Kurs sammen med IMDi.
- **NOKUT-frokost:** Virkninger av SFU-ordningen.
- **NOKUT-seminar:** Studiebarometeret.

OKT

- **SFU-ordningen:** Utvidelse i statsbudsjettet for 2016.
- **Studiebarometeret:** Sendt ut til studentene.
- **Godkjenningsordninger:** Kurs sammen med IMDi.
- **NOKUT-frokost:** Bidrar delstudier i utlandet til å heve kvaliteten i høyere utdanning?
- **NOKUT-konferanse:** Fagskolene i endring, Drammen.

NOV

- **Nord universitet:** NOKUT varsler tilsyn.
- **NOKUTs konferanse:** Kompetanse uten grenser, Gardermoen.
- **Utdanningskvalitetsprisen:** Tildeles Studentdrevne NTNU Live Studio.
- **Ny utviklingsplan:** NOKUT vedtar plan for utenlandsk utdanning og kompetanse.

DES

- **NOKUT-seminar:** Læringsutbyttebeskrivelser.
- **Nasjonale deksamener:** NOKUT koordinerer deksamener i lærerutdanningene og sykepleierutdanningene

- **Nye kriterier:** NOKUTs styre vedtar nye kriterier for godkjenning av utenlandske doktorgrader.

FLYKTNINGESTRØMMEN

Stig Arne Skjerven
Avdelingsdirektør for
utenlandsk utdanning

I 2015 var det ekstraordinære tider og en utfordrende situasjon for hundretusener av flyktninger som kommer til Europa. I løpet av 2015 kom det over 31 000 asylsøkere til Norge. Dette er nesten tre ganger så mange som i 2014.

I NOKUT har vi allerede merket økt press på godkjenningsordningene våre, og vi forventer enda større press framover. Antallet søknader fra Syria har økt kraftig. Fra et beskjedent antall på 119 i 2014 mottok NOKUT i 2015 hele 431 søknader om generell godkjenning fra syrere. I tillegg opplevde vi også en økning i antallet søknader fra andre flyktningeland, som for eksempel Irak og Eritrea.

Flyktningestrømmen har bidratt til økt saksbehandlingstid. Ved utgangen av 2015 var gjennomsnittlig saksbehandlingstid 1,6 måned. Den har i gjennomsnitt økt med 0,3 måneder siden samme tid året før. Vi arbeider kontinuerlig for å holde saksbehandlingstiden så lav som mulig tiltross for søknadsveksten.

Det har gjennom året blitt diskutert hvor mye utdanning flyktningene som kommer til Norge egentlig har, spesielt de fra Syria. Det verserer mange ulike tall for dette. Men det er veldig mye vi ikke vet. Så langt blir ikke flyktningenes kompetanse kartlagt. En oversikt over kompetansen flyktninger de tar med seg til Norge er viktig både for kommuner, arbeidsgivere, integreringsapparatet og for flyktningene selv. Personene kan raskere få mulighet til å få seg jobb og inntekt i stedet for å gå på trygd, og Norge får benytte seg av verdifull kompetanse og arbeidskraft. NOKUT vil framover prioritere å utvikle godkjenningsordningene våre for å bidra til at flyktningene i større grad skal få vurdert sin medbrakte kompetanse.

EUROPEISK KVALIFIKASJONSPASS FOR FLYKTNINGER

Stadig flere flyktninger vandrer mellom de europeiske landene på jakt etter sikkerhet og arbeid. NOKUT, sammen med UK NARIC, har derfor fremmet ideen om at det bør etableres et europeisk kvalifikasjonspass for flyktninger for en samordnet kartlegging av flyktingenes kompetanse i Europa. En felles flernasjonalt, hurtig godkjennelsesprosedyre av utenlandsk kompetanse kan være en del av løsningen for at flest mulig flyktninger kommer raskere inn i arbeid eller studier.

FLYKTNINGEDUGNAD

Sammen med Høgskolen i Oslo og Akershus, deltok NOKUT på flyktingdugnad 1. desember – i regi av Universitet i Oslo. Denne delen av den akademiske dugnaden var en informasjonsdag for flyktninger som hadde begynt å studere før de kom til Europa. Her fikk flyktingene svar på hvordan de kan fortsette studiene sine i Norge.

REKORDMANGE SØKNADER

NOKUT opplevde i 2015 en søknadsvekst på 15 %. Grunnen er delvis at mange av flyktingene som kommer til Norge søker om godkjenning og delvis at nedkjølingen i norsk økonomi bidro at flere fra Øst-Europa søkte om å få utdanningen sin godkjent.

Til sammen mottok NOKUT 7 556 søknader om generell godkjenning i 2015 mot 6 572 saker i 2014. Vi forventer en ytterligere søknadsvekst i 2016. De tre landene med flest søknader endret seg ikke fra 2014: Polen, Litauen og Serbia. Eneste nye land på Ti på topp-listen er Syria, som klatret opp til en femte plass i 2015.

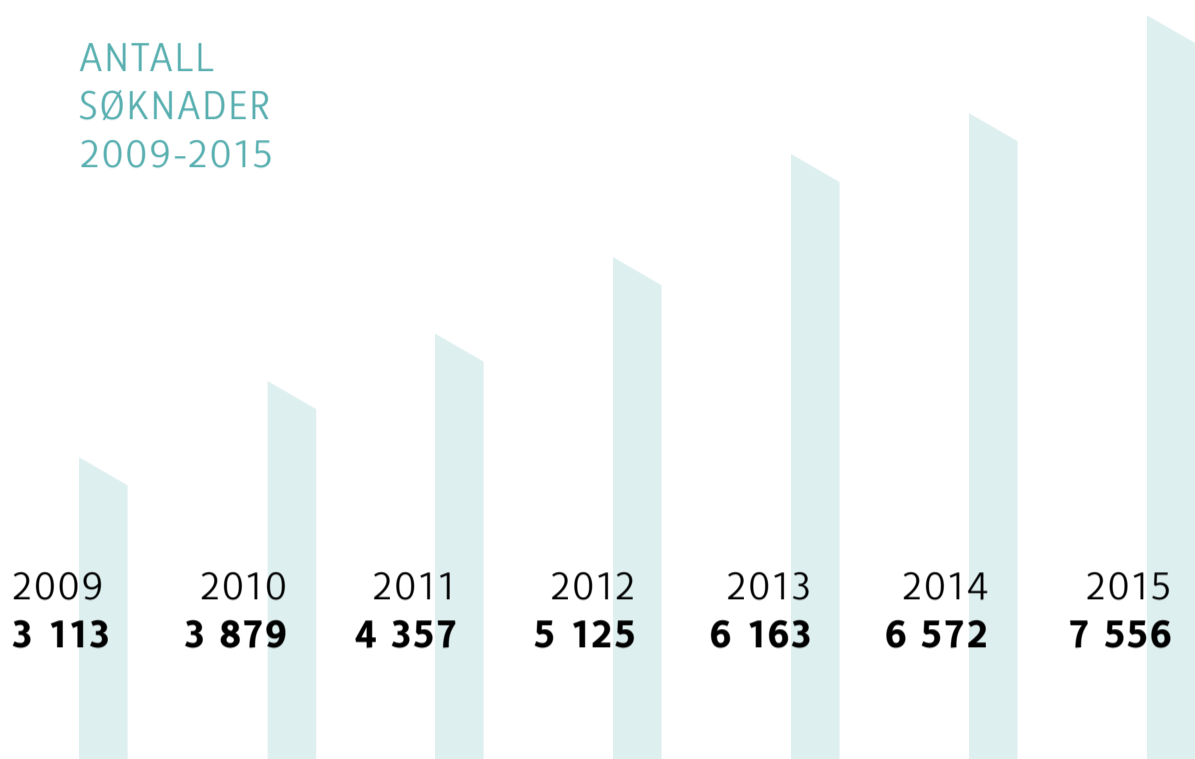
Saksbehandlingstiden har vært noe høyere for 2015 enn for 2014. Den økte fra 1,3 til 1,6 måneder. Vi forventer at den også vil øke i tiden framover. NOKUT vurderer hele tiden hvordan vi skal få en så kort saksbehandlingstid som mulig, uten at det skal gå på bekostning av grundige vurderinger.

UVD-ORDNINGEN GIR NYE MULIGHETER

NOKUT har de siste årene etablert en godkjenningsordning for flyktinger, kalt UVD-ordningen. Ved hjelp av denne ordningen, kan flyktinger og personer uten dokumenter på utdanningen sin få den vurdert. De får svar på om den er på samme nivå som en tilsvarende norsk utdanning på universitet eller høyskole. Vurderingene utføres gjennom intervjuer og er tidkrevende, men de er til stor nytte for dem som får utdanningen sin godkjent. Godkjenningen vil kunne bidra til at de raskere får benyttet kompetansen sin i Norge.

I 2015 fikk 120 personer vurdert og av dem 85 godkjent utdanningen sin ved hjelp av denne ordningen. Søkere som benyttet seg av ordningen kom fra land som Irak, Afghanistan, Syria, Somalia, Eritrea, Etiopia, Burundi, Rwanda og Russland (Tsjetsjenia).

NOKUT skal bidra til at personer med utenlandsk utdanning effektivt kan benytte kompetansen sin i Norge og at arbeidsliv og utdanningsinstitusjoner har god informasjon om hva utenlandsk kompetanse tilsvarer i Norge.

ANTALL
SØKNADER
2009-2015TI PÅ TOPP
SØKERLAND 2015

	Polen	1255
	Litauen	689
	Serbia	686
	Filippinene	468
	Syria	431
	India	395
	Russland	378
	Storbritannia	376
	Ukraina	340
	USA	355

**EUROPEISK GODKJENNINGSARBEID
I VEKST**

Et åpent arbeidsmarked i EU/EØS-området gjør at mange søker over landegrensene for å finne jobb. I noen yrker er det enkelt å starte opp i nytt land, men for mange yrkesgrupper må det nye landets myndigheter gi en autorisasjon før personen kan starte i arbeid.

NOKUT er felles nasjonalt informasjonssenter for denne gruppen arbeidssøkere, men selve godkjenningen av kvalifikasjonene utføres av andre myndigheter. Det er rundt 180 godkjenningsordninger for yrkeskvalifikasjoner i Norge. Det er til sammen 18 statlige godkjenningskontorer, og disse er igjen underlagt 12 departementer. Arbeidet styres av EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv, som setter regler for hvordan kompetanse skal kunne godkjennes på tvers av landegrensene i Europa.

Det er de siste årene satt i gang flere tiltak for å bedre informasjonen om godkjenningsordningene og lagt til rette for bedre brukertjenester, men NOKUT ønsker mer, sier avdelingsdirektør for utenlandsk utdanning, Stig Arne Skjerven.

– Vi mener det haster med å få etablert én felles søknadsportal for alle godkjenningsordningene. Felles søknadsportal vil verken kreve samordning av regelverk eller datasystemer og kan derfor implementeres

relativt raskt. I stortingsmeldingen Fra utenforskap til ny sjanse – Samordnet innsats for voksnes læring kommer det fram at en slik felles nettportal vil bli vurdert som en del av oppfølgingsarbeidet etter stortingsmeldingen. NOKUT ser fram til å bidra inn i dette arbeidet.

NASJONALT ENIC/NARIC-KONTOR

NOKUT er Norges ENIC-NARIC-kontor. ENIC og NARIC er nettverk av nasjonale kontorer som informerer om godkjenning av utenlandsk utdanning og utdannings-systemer i ulike land. NOKUT oppdaterer Landdatabasen. Den inneholder informasjon om utdanningssystemer og hvordan kvalifikasjoner fra ulike land blir godkjent i Norge. Studenter som planlegger studieopphold i utlandet benytter denne for å gjøre studievalg basert på relevant og troverdig informasjon. [Se mer i Landdatabasen.](#)

NASJONALT KONTAKTPUNKT FOR EQF

Det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for livslang læring (EQF) skal legge til rette for mobilitet og livslang læring gjennom å bidra til sammenligning av kvalifikasjoner og kvalifikasjonsnivåer. Kontaktpunktet har først og fremst en veilednings- og informasjonsrolle om EQF og forholdet til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR).

**EKSTERN VURDERING AV
NOKUTS UTLANDSFELT**

Høsten 2015 vurderte en internasjonal komité det arbeidet NOKUT gjør innen området godkjenning av utenlandsk utdanning. Komiteen konkluderte med at dette arbeidet er svært godt organisert og velfungerende på de evaluerte punktene. De påpekte at godkjenningsprosedyrene for UVD-ordningen fungerer svært godt. Spesielt trakk de fram UVD-ordningen for flyktninger som et viktig internasjonalt bidrag til utviklingen av godkjenningsfeltet.

Komiteen trakk også fram den faglig verdifulle koblingen i NOKUT som organisasjon med både kvalitetssikring av norsk høyere utdanning og godkjenning av utenlandsk utdanning. De understreket at denne koblingen vil bli enda viktigere i årene som kommer.

REKORDMANGE SØKNADER

FAGFELT MED FLEST SØKNADER FOR UVD-ORDNINGEN

INGENIØRFAG

25 søknader

HANDELSHØYSKOLEFAG

24 søknader

LANDBRUK

20 søknader

REALFAG

20 søknader

LÆRERUTDANNING

17 søknader

FAGFELT MED FLEST SØKNADER OM TURBOVURDERING FOR ARBEIDSGIVERE

INGENIØRFAG

31 søknader

HANDELSHØYSKOLEFAG

29 søknader

LANDBRUK

28 søknader

REALFAG

27 søknader

LÆRERUTDANNING

22 søknader

FAGFELT MED FLEST SØKNADER OM GENERELL GODKJENNING

HANDELSHØGSKOLEFAG

1639 søknader

INGENIØRFAG

1607 søknader

HELSEFAG

796 søknader

LÆRERUTDANNING

719 søknader

REALFAG

506 søknader

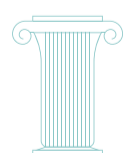
TEKNISK/YRKESRETTEDE FAG

500 søknader

SAMFUNNSVITENSKAPELIGE FAG

430 søknader

HISTORISK-FILOSOFISKE FAG

362 søknader

SPRÅKFAG

336 søknader

PEDAGOGIKK

291 søknader

UTENLANDSFELT I ENDRING – NYE OPPGAVER I 2015

KURS I DE NORSKE GODKJENNINGSORDNINGENE

Et viktig informasjonstiltak i 2015 har vært å gi opplæring til blant andre programrådgiverne i introduksjonsprogrammet for nyankomne innvandrere. Sammen med Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) og Utdanningsdirektoratet er det holdt to-dagers kurs i Oslo, Trondheim, Kristiansand, Bergen, Tromsø og Gjøvik.

NOKUTs avdelingsdirektør for utenlandsk utdanning, Stig Arne Skjerven, er svært fornøyd med mottakelsen av programmet.

– Evalueringen av kurset viser at det har vært opplevd som nyttig av programrådgiverne. De er en viktig brikke i arbeidet med å få flyktingene integrert. Gjennom veiledning skal de gi flyktingene best mulig råd slik at utdanningen deres kan godkjennes og de kan komme seg ut i arbeid. Da er det viktig at de er godt kjent med hvilke godkjenningsordninger som finnes og hvordan de kan brukes.

Lyst til å sjekke kunnskapene dine om de norske godkjenningsordningene? [Prøv e-læringsprogrammet her](#)

TURBOORDNINGER - NOKUTS RÅDGIVNINGSTJENESTER

FOR ARBEIDSGIVERE

For to år siden startet NOKUT en tjeneste for å hjelpe arbeidsgivere i tilsettingsprosesser med vurdering av utdanninger tatt i utlandet. I 2015 ble det foretatt 104 slike vurderinger. Arbeidsgiverne søkte flest råd om utdanninger fra Storbritannia, Nederland, USA og Italia.

FOR STUDIESTEDER SOM SKAL TA OPP DOKTORGRADSKANDIDATER

Tidlig i 2015 etablerte NOKUT en turbovurdering, denne gang for de universitetene og høyskolene som skal ta opp doktorgradskandidater. NOKUT mottok 67 slike søknader i 2015. De fleste søkerne kom fra Storbritannia, Italia, USA, Iran og Kina.

NYE GODKJENNINGSORDNINGER

GODKJENNINGSORDNING FOR UTENLANDSK FAG- OG YRKESOPPLÆRING

I 2015 fikk NOKUT ansvaret for å etablere en godkjenningssordning for utenlandsk fag- og yrkesopplæring. Det har lenge vært etterspørsel etter en slik godkjenningssordning, som vil bidra til at flere med fag- og yrkesopplæring fra utlandet kan få benyttet den ved norske arbeidsplasser. Denne godkjenningssordningen vil starte i 2016.

Det forventes at ordningen får flere tusen søkere årlig. Mer om ordningen blir klart i første halvår av 2016.

GODKJENNINGSORDNING FOR UTENLANDSK FAGSKOLEUTDANNING

Det er foreslått å etablere en godkjenningssordning for utenlandsk fagskoleutdanning. Ordningen skal legges til NOKUT og skal etableres senest 1.1.2017.

NOKUTS TJENESTER OM UTENLANDSK UTDANNING OG KOMPETANSE

Utviklingsplanen for NOKUTs tjenester om utenlandsk utdanning og kompetanse viser hvordan NOKUT ønsker å utvikle egne tjenester, og hvordan vi som kompetansesenter kan bidra til utvikling av det store feltet som omhandler godkjenning av utenlandsk utdanning og kompetanse. Planen gjelder for perioden 2016–2017

PRIORITERTE UTVIKLINGSTILTAK:

- Implementere nytt søknads- og saksbehandlingssystem
- Modernisere regelverket for godkjenning i tråd med europeiske føringer
- Oppgradere de nettbaserte informasjonsverktøyene
- Bidra til at kvalifikasjonsrammeverket tas i aktiv bruk
- Styrke analyse- og rådgivningsarbeidet og skape gode møteplasser

NYE TJENESTER OG OPPGAVER

- Utvikle nye måter til å vurdere flyktningers kompetanse
- Godkjenningssordning for utenlandsk fagutdanning (nivå 4 i NKR)
- Godkjenningssordning for utenlandsk fagskoleutdanning (nivå 5 i NKR)

- Oppgaver i forbindelse med moderniseringen av yrkeskvalifikasjonsdirektivet

INNSPILL FRA NOKUT

- Felles søknadsportal
- Fellestjenester for andre godkjenningsskontorer
- Statistikk om godkjenning og medbrakt kompetanse
- [Les Utviklingsplan for 2016–2017: NOKUTs tjenester om utenlandsk utdanning og kompetanse.](#)

PÅ FROKOST MED NOKUT

Flere ganger i året inviterer NOKUT til frokostmøter for å informere og diskutere nye og viktige funn eller utviklingstrender. Det være seg med politikere, arbeidslivsrepresentanter og -ledere, undervisere og studenter ved universiteter, høyskoler og fagskoler.

Med fusjoner og strukturendringer som jevnlig tema i mediene, er det mye å diskutere for utdanningssektoren. NOKUT-frokostene er blitt en viktig møteplass for alle med interesse for utdanningskvalitet. Politikere og arbeidslivsorganisasjoner stiller til debatt sammen med studenter, ledere og undervisere. Og dette settes det pris på. Folk møter opp for å få med seg de faglige diskusjoner over en kaffekopp og et smørbrød.

At NOKUT-frokostene er godt besøkt, setter kommunikasjonsdirektør i NOKUT, Gard Sandaker-Nielsen, pris på.

– Gjennom møtene har vi satt søkelys på problemstillinger vi mener det er viktig offentligheten diskuterer og får vite mer om. Vi hadde fullt hus på alle møtene i 2015. Dette tyder på at vi treffer med temaene våre.

Alle NOKUT-frokostene kan følges på nettet.

Årets temaer var:

- Lansering av studiebarometeret
- Samarbeid mellom arbeidsliv og akademia
- Virkninger av SFU-ordningen
- Delstudier i utlandet på dagsorden

KOMPETANSE UTEN GRENSER

Den store folkevandringen og behov for godkjenning av utdanninger fra flere og nye land, var hovedtema på NOKUT-konferansen Kompetanse uten grenser. 326 personer fra norske utdanningsinstitusjoner, godkjenningkontorer eller som arbeider med veiledning av personer med utenlandsk kompetanse deltok på konferansen om utenlandsk utdanning, på Gardermoen. Dag to var det satt av tid til ulike workshops om norske godkjenningsordninger, grunnleggende saksbehandling og hvordan jobbe med utfordrende utdanningsdokumenter.

Gard Sandaker-Nielsen
Kommunikasjonsdirektør

FAGSKOLENE I ENDRING

Årets fagskolekonferanse, Fagskolene i endring, samlet 220 personer i to dager for å diskutere robusthet og innovasjon i et endret fagskolelandskap. Hvordan få til robuste, arbeidslivsrelaterte og innovative fagskoler, spurte vi. Her møttes tilsatte, eiere, studenter og styremedlemmer fra private og offentlige fagskoler, næringslivsorganisasjonene, NOKUT og andre myndigheter til diskusjon om framtidens fagskoler. Fagskolekonferansen er årets viktigste møteplass for fagskolesektoren. Konferansen ble arrangert sammen med Fagskolerådet og holdt i Drammen i november.

HØYERE UTDANNING

NOKUT-konferansen om høyere utdanning samlet 530 personer med interesse for norsk høyere utdanning til to dagers samling i Bergen i mai. Konferansen ble arrangert sammen med Universitetet i Bergen. På konferansen stilte vi spørsmålene:

- Hvordan løfte utdanningskvaliteten gjennom strukturendringer?
- Hvordan legge til rette for god læring?

**NOKUT SKAL SKAPE MØTEPLASSER FOR
MENINGSUTVEKSLING OG SETTE VIKTIGE
TEMA PÅ DAGSORDEN.**

Her kan du se [animasjonsfilmen Betre saman](#), som ble laget til NOKUTs konferanse om høyere utdanning.

TYDELIG SAMFUNNSAKTØR

NOKUT har som mål å bli en ambassadør for utdanningkvalitet og en tydelig samfunnsaktør i det offentlige rom. Arrangementene vi hadde i 2015 har bidratt til dette. Vi har gjennomført vellykkede konferanser for høyere utdanning, fagskoleutdanning og utenlandsk utdanning i tillegg til seminarer og frokostmøter. Vi har vektlagt betydningen av å få økt synlighet og gjennomslag i media, spesielt i forbindelse med frokostmøtene og nye vedtak. I takt med at stadig flere flyktninger har kommet til Norge, har vi opplevd en tilsvarende økning i offentlighetens interesse for NOKUT, arbeidet vårt og nye forslag og ideer vi har kommet med. Spesielt opplevde vi stor interesse i mediene og i offentligheten for arbeidet med å utvikle en ordning for hurtigkartlegging av asylsøkeres kompetanse. NOKUT-bloggen og NOKUTs twitterkonto har vært aktive gjennom hele året.

HVORDAN BIDRAR NOKUT TIL Å SIKRE OG FREMME UTDANNINGSKVALITET?

*NOKUT har etter hvert fått mange virkemidler i arbeidet med å sikre, utvikle og informere om kvaliteten i norsk høyere utdanning og fagskoleutdanning. Utover akkreditering og tilsyn, bidrar også ulike typer evalueringer, incentiver som **Sentre for fremragende utdanning (SFU)**, **Studiebarometeret** og annen tilrettelegging av kunnskap om utdanningskvalitet, inn i kvalitetsarbeidet.*

– NOKUT arbeider med å fornye porteføljen av virkemidler vi har for å stimulere til høy kvalitet i utdanningene. Sammenstilling av kunnskap om kvalitetstilstanden og forskjellige virkemidler, som er dedikert for å stimulere utdanningskvalitet, slik som SFU, utgjør en økende del av oppgaveporteføljen vår, forklarer NOKUTs direktør Terje Mørland.

DE VIKTIGSTE VIRKEMIDLENE

Kunnskap om utdanningskvalitet – En viktig forutsetning for å vurdere utdanningskvalitet ved norske læresteder er at vi har en god kunnskapsbase i bunn. God samkjøring av databaser og bedre registrering inn i allerede eksisterende databaser er viktig i denne sammenhengen. Basert på dette utarbeider vi analyser, utredninger og statistikker, som gir innsikt i kvalitetstilstanden ved ulike typer studier.

Tilsyn med utdanninger og læresteder – For å sikre at studentene får god utdanning, fører NOKUT tilsyn på flere måter: tematisk, indikasjonsbasert og hendelsesbasert. I det tematiske tilsynet samler vi flere like utdanninger i én undersøkelse og vurderer hvordan kvaliteten er i hele fagområdet. Vi kan også starte tilsyn hvis vi får fram informasjon som peker mot at kvaliteten ikke er god nok ved et studiested eller innenfor et fagområde. Dette kaller vi indikasjonsbasert tilsyn. Tilsynsprosesser vi starter fordi vi får informasjon om at studentene på et bestemt lærested eller utdanning ikke får god nok kvalitet i utdanningen sin, kaller vi hendelsesbasert tilsyn.

Periodisk tilsyn med lærestedenes systematiske kvalitetsarbeid – NOKUT vurderer hvordan lærestedene forvalter og utvikler sitt eget systematiske kvalitetsarbeid. I enkelte av evalueringene kan vi gruppere lærestedene slik at de som har fellestrekk vurderes i samme omgang. Dette gir oss en bedre oversikt over kvaliteten i hele bredden av et spesifikt fagområde.

Evalueringer – NOKUT gjennomfører evalueringer for å kunne bedømme kvaliteten i høyere utdanning. Dette gir NOKUT et godt grunnlag for videre arbeid med oppfølgingen av lærestedenes kvalitetsutvikling. Flere slike evalueringer er satt i gang. Noen av dem er i samarbeid med andre aktører.

Sentre for fremragende utdanning – Status som senter for fremragende utdanning, SFU, tildeles miljøer som allerede kan oppvise fremragende kvalitet og innovativ praksis i utdanningen og som har gode planer for videreutvikling og innovasjon. Et viktig krav til sentrene er formidling av oppnådde resultater og kunnskapsspredning.

Utdanningskvalitetsprisen – NOKUT deler årlig ut en pris til et utdanningsmiljø som har vist fremragende arbeid med utdanningskvalitet ved et universitet eller en høyskole.

Studiebarometeret – De årlige resultatene fra denne nasjonale studentundersøkelsen gir oss innblikk i hvordan studentene vurderer utdanningskvaliteten ved egne læresteder.

Spredning av resultater og innsikt – NOKUT samler interesserte til frokostmøter og fagseminarer der politikere, læresteder og andre myndigheter og interesseorganisasjoner diskuterer ulike aspekter ved utdanningskvalitet og hvordan fremme denne. Aktiv formidling av analyse- og evalueringresultater, som nyhetsbrev, blogg og mediesinnslag og faglige råd til Kunnskapsdepartementet, er andre måter vi utøver samfunnsansvaret vårt på.

NOKUTS EVALUERINGS- PROSJEKTER I 2015

NASJONALE DELEKSAMENER

NOKUT gjennomførte tre nasjonale deleksamener i 2015. Gjennomføringen har vært vellykket for alle tre. I mai var over 500 bachelorstudenter fra 13 ulike høyskoler og universiteter oppe i deleksamen i årsregnskap. Den nasjonale sensuren viser at det er store variasjoner mellom lærestedene. [Les mer om nasjonale deleksamener i årsregnskap.](#)

1. desember gjennomførte NOKUT nasjonal deleksamen i matematikk for lærerstudenter ved 15 institusjoner. Rett før jul var det sykepleierstudentene sin tur. De gikk opp i fysiologi, anatomi og biokjemi. Den nasjonale sensuren viste dessverre svake resultater for sykepleierne. For lærerne var resultatene tilfredsstillende.

KOMBINERTE FAGEVALUERINGER

NOKUT og Forskningsrådet samarbeider om utviklingen av en modell for fagevalueringer der både utdanning og forskning inngår. Prosjektet har særlig fokusert på å utvikle en ny modell for utdanningsevalueringer som en forutsetning for framtidige kombinerte evalueringer. En modell for evaluering av samspill mellom forskning og utdanning testes ut i humaniorafag våren 2016.

EUROMASTER

NOKUT skal utvikle og teste et opplegg for sammenligning av norske studietilbud med tilsvarende studietilbud i utlandet. Til utprøvingen benytter vi fagfellevurdering. NOKUT har etablert samarbeid med kvalitetssikringsorganer i Sverige (UKÄ) og Nederland (NVAO). Sammen har vi utviklet en metode for sammenligning. I prosjektet inngår mastergradsprogrammer innen fagområdene molekylærbiologi og samfunnsøkonomi fra hvert av landene.

LÆRINGSUTBYTTEBESKRIVELSER

NOKUT har kartlagt om læringsutbyttebeskrivelser ved norske universiteter og høyskoler er i samsvar med nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR). Sakkyndige fant at det for mange læringsutbyttebeskrivelser ikke var i et slikt samsvar. Rapporten avdekket behov for tydeligere veiledning om rammeverket og at NOKUTs kompetanse må videreutvikles slik at vi bedre kan bistå lærestedene i dette arbeidet.

ANALYSER OG UTREDNINGER

I NOKUT arbeider vi kontinuerlig med å styrke utrednings- og analysearbeidet vårt for at det skal kunne bidra til å stimulere kvalitetsutvikling i størst mulig grad. NOKUTs egne analyser og utredninger, artikler i fagtidsskrifter og oppsummeringer er viktige bidrag i arbeidet med å belyse kvalitetsarbeidet og utdanningskvaliteten ved norske læresteder.

De viktigste publikasjonene i 2015:

- [Research as foundation for education: Centres of Excellence and good practices.](#)
- [Utdanningskvalitetsprisen 2004–2014: En vareopptelling med vurdering.](#)
- [Arbeidslivsrelevans i høyere utdanning. Undersøkelse om universiteters og høyskolars arbeidslivskontakt og studienes relevans for arbeidslivet.](#)
- [Fra fintelling av studiepoeng til læringsutbytte? Rapport fra arbeidsgruppen for godkjenning av utenlandske doktorgrader.](#)
- [Bidrar delstudier i utlandet til å heve kvaliteten i høyere utdanning?](#)
- [Norske arbeidsgiveres syn på høyere utdanning fra utlandet.](#)

NOKUTS TILSYNSARBEID - SLIK GIKK DET I 2015

NOKUT har tilsynsansvar for over 4 000 utdanningstilbud ved rundt 160 høyere utdanningsinstitusjoner og fagskoler i Norge.

NOKUT går jevnlig gjennom en lang rekke utdanningstilbud for å vurdere om det er grunn til å opprette tilsyn. Hos de fleste er alt i orden, men hvert år er det utdanningstilbud som har så mange mangler at tilbudet må legges ned. I tillegg til å kontrollere at utdanningskvaliteten oppfyller kvalitetskravene, ønsker vi at tilsynet også skal motivere lærestedene til videre utvikling.

REVIDERING – NOKUTS STERKESTE VIRKEMIDDEL

I 2015 reviderte NOKUT 12 utdanningstilbud. Kun ett tilbud ble godkjent. Revidering er NOKUTs strengeste virkemiddel. Før en revidering settes i gang, har NOKUT vært i dialog med lærestedet om funnene fra den første fasen av tilsynet.

I 2015 førte revideringene til at NOKUT trakk tilbake godkjenningen for fire fagskoletilbud og én utdanning ved et universitet.

Ytterligere tre fagskoletilbud og tre høyskoletilbud tilfredstilte ikke kravene. Lærestedene har fått frist til 2016 på å dokumentere at utdanningene oppfyller krav i gjeldende lover og forskrifter.

Når NOKUT trekker tilbake en akkreditering eller godkjenning, er det lærestedets ansvar å finne en løsning som gjør at studentene får fullført utdanningen de har startet på. Lærestedet må få NOKUTs godkjenning av løsningen. I mange tilfeller bistår NOKUT lærestedet i dette arbeidet.

- Godkjent
- Gitt oppretningsfrist - endelig vedtak høst 2016
- Godkjenning trukket tilbake

REVIDERING AV AKKREDITERINGER

Fagskolen i Sogn og fjordane, Førde	Maskinteknikk og elkraft
Fagskolen i Vestfold	Dekksoffiser og maskinoffiser
Høgskolen i Buskerud og Vestfold	Marinteknisk drift
Høgskolen i Buskerud og Vestfold	Nautikk
Luftfartsskolen	Trafikkflyger fly
Luftfartsskolen	Trafikkflyger helikopter
Rudolf Steinerhøgskolen	Billedkunst
Studieforbundet Folkeuniversitetet, Mesterfagskolen	Mesterbrev tømmer
Moteskolen AS	Moteutviklingsledelse
Moteskolen AS	Motedesign og modelisme
JCK AS, FACE Stockholm Make up School	Makeupartist
Universitetet i Bergen	Master i Gender and Development

DE VANSKELIGE SAMARBEIDSAVTALENE

Våren 2015 startet NOKUT tilsyn ved universiteter og høyskoler som samarbeidet med eksterne aktører om å tilby høyere utdanning. Tilsynet omfattet 220 studietilbud og mer enn 6 300 studenter. NOKUT fant eksempler på at flere av disse tilbød høyere utdanning i samarbeid med aktører som ikke hadde fullmakter til å tilby slik utdanning. Rammene for samarbeid og ansvar mellom partene varierte i avtalene. I noen tilfeller så det ut som de eksterne aktørene hadde tatt over det fullstendige ansvaret for studiet som ble tilbudt.

Ved tre av lærestedene vedtok NOKUT at alle utdanningene som var under tilsyn skulle revideres, og ved ett lærested startet vi revidering av enkelte utdanningstilbud. I tillegg ble seks høyskoler og et universitet innkalt til møter hos NOKUT. Mange av lærestedene valgte etter dette å si opp avtaler de hadde med eksterne aktører.

VURDERING AV KVALITETS-SIKRINGSSYSTEMENE

Alle læresteder som tilbyr høyere utdanning skal ha et godkjent system for kvalitetssikring av utdanningen. I 2015 evaluerte NOKUT 12 kvalitetssikrings-systemer ved universiteter og høyskoler. NOKUT godkjente elleve av dem. To av godkjenningene kom etter en ny sakkyndig-evaluering av systemer som etter en første evaluering ikke ble funnet tilfredsstillende.

NOKUT skal bidra til at alle utdanninger ved norske universiteter, høyskoler og fagskoler har tilfredsstillende kvalitet, at flest mulig av dem er fremragende og at samfunnet er godt informert om tilstanden i sektoren.

VURDERING AV KVALITETS-SIKRINGSSYSTEMER

- Godkjent
- Underkjent
- Godkjent etter fornyet evaluering

Ansgar Teologiske Høgskole
 Barratt Due musikk institutt
 Høgskolen Campus Kristiania
 Høgskolen for ledelse og teologi
 Høgskolen i Oslo og Akershus
 Høgskolen i Sogn og fjordane
 Høgskolen Stord/Haugesund
 Kunsthøgskolen i Oslo
 Kunst- og designhøgskolen i Bergen
 Norsk barnebokinstitutt
 Samisk høgskole
 Norges Dansehøgskole

NYE UTDANNINGS- TILBUD

35 nye utdanningstilbud så dagens lys etter at NOKUT var ferdig med å behandle søknadene som kom inn høsten 2014 og våren 2015. Det er en økning på 6 fra forrige periode.

Ikke alle læresteder kan selv akkreditere nye studietilbud. Alle universitetene har denne fullmakten, mens de fleste fagskolene må søke NOKUT om godkjenning av nye utdanningstilbud. Akkrediterte høyskoler har fullmakt til å starte utdanningstilbud på bachelornivå, i tillegg til masternivå på fagområder der de allerede har utdanningstilbud på doktorgradsnivå. De resterende høyskolene må ha akkreditering fra NOKUT før oppstart av nye tilbud.

I søknadsrunden 2014/15 mottok NOKUT 46 søknader om nye utdanningstilbud innen høyere utdanning. 24 av dem var på bachelornivå og 22 på masternivå. Søknadstallene har vært ganske stabile over tid. I søknadsrundene 2013/14 mottok vi imidlertid kun åtte søknader om akkreditering av bachelorgrader. Dette var mer et unntak enn regelen.

NOKUT mottok 70 søknader om nye fagskoletilbud i søknadsperioden 2014/2015. Tallet på søknader om nye fagskoletilbud

er synkende, mens tallet på behandlingsbare søknader, det vil si søknader som går til sakkyndig vurdering, holder seg stabilt. Fra søknadsrunden 2011/12 og fram til 2014/25 har litt over 50 søknader fra hver runde blitt vurdert at sakkyndige.

Av de 24 søknadene om bachelorgrader NOKUT mottok i søknadsrunden 2014/15, akkrediterte vi fire. Samtidig akkrediterte vi ti av i alt 22 søknader på masternivå. Dette er normalt. Søknadene på bachelornivå er fra mindre, ikke-akkrediterte høyskoler med små fagmiljøer. Søknadene på masternivå kommer fra akkrediterte høyskoler som ofte har solide fagmiljøer.

I løpet av de siste fire årene har antall doktorgradssøknader variert fra null i enkelte år til syv i andre år. Totalt mottok vi 17 søknader på ph.d.-akkreditering i denne fireårsperioden. 13 av dem ble akkreditert. I samme fireårsperiode godkjente NOKUT 100 fagskoletilbud og akkrediterte 15 bachelorgrader og 46 mastergrader.

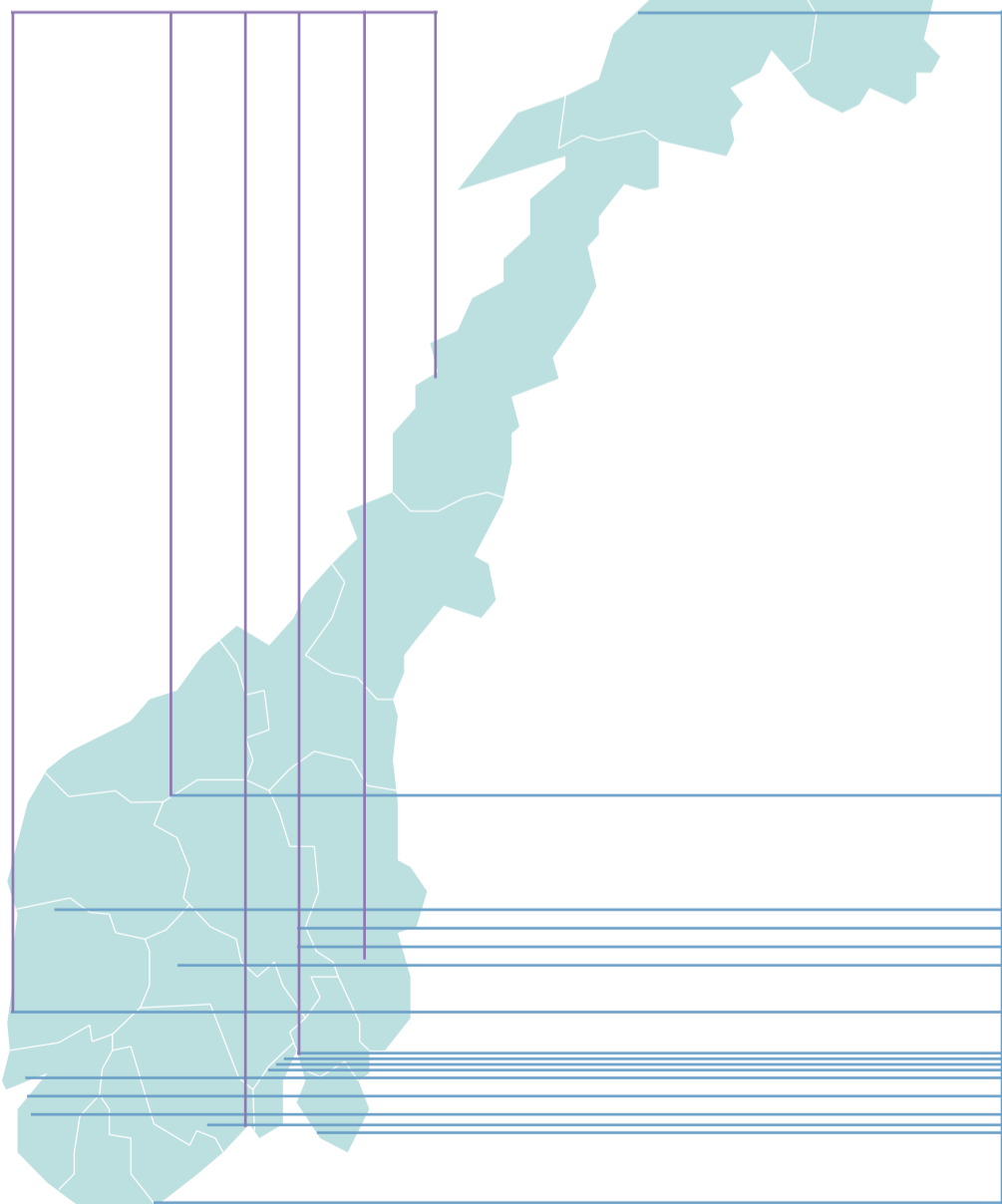
Les mer om nye utdanningstilbud.

[Nye fagskoletilbud](#)

[Nye høyskoletilbud](#)

NYE UTDANNINGSTILBUD VED FAGSKOLER OG HØYSKOLER I PERIODEN 2014/15

HØYSKOLER

FAGSKOLER

En akkreditert institusjon kan selv opprette utdanningstilbud som ligger innenfor rammen av fullmakten, uten å måtte søke NOKUT om akkreditering. Til denne kategorien hører universitetene, de vitenskapelige høyskolene og de akkrediterte høyskolene.

Høyskoler uten institusjonsakkreditering må søke NOKUT om å opprette alle nye utdanningstilbud.

Fullmakt til	Universitet	Høyskole	Høyskoler uten akkreditering
Bachelor			
Master			
Doktorgrad			

- Utdanningstilbud lærerstedet kan opprette.
- Utdanningstilbud lærerstedet må søke NOKUT om akkreditering for.

Fagskoler med fagområdegodkjenning (tilbyder) har fullmakt til selv å opprette utdanningstilbud innenfor et begrenset fagområde. For å få denne fullmakten må fagområdet være godkjent, og tilbydere må oppfylle flere betingelser.

Fagskoler uten fagområdegodkjenning (tilbyder) må søke NOKUT om godkjenning av alle nye tilbud. Kun tilbud som er godkjent av NOKUT kan kalles fagskoleutdanninger. Skoler som har godkjente fagskoletilbud kan kalle seg fagskoler.

NYE UTDANNINGS- TILBUD

Søknader

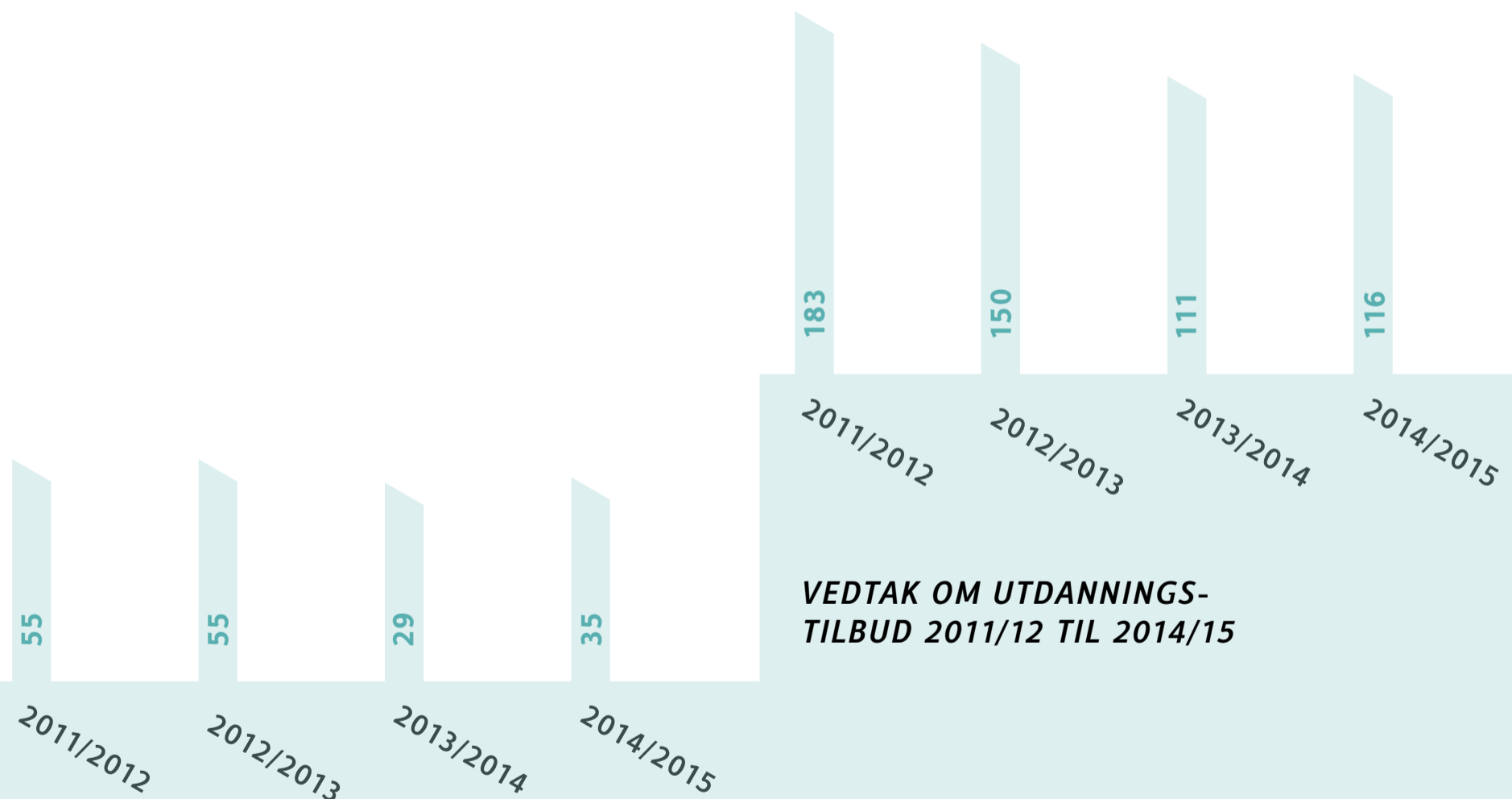
Høst 2014/ vår 2015

Fagskoletilbud	70
Bachelor	24
Master	22
Ph.d.	0

Nye utdanningstilbud

Høst 2014/ vår 2015

Fagskoletilbud	21
Bachelor	4
Master	10
Ph.d.	0

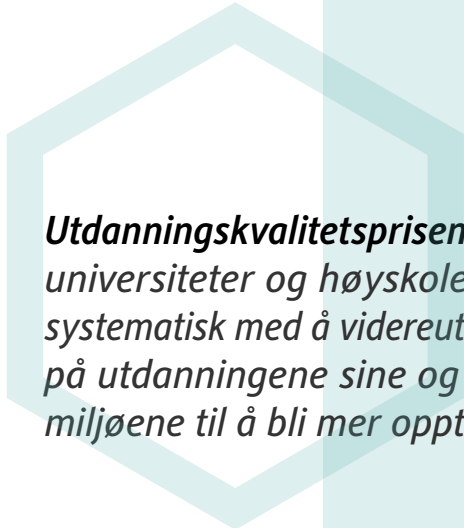
SØKNADER OM UTDANNINGS-
TILBUD 2011/12 TIL 2014/15

VEDTAK OM UTDANNINGS-
TILBUD 2011/12 TIL 2014/15

STUDENTDREVNE NTNU LIVE STUDIO FIKK UTDANNINGSKVALITETSPRISEN 2015

Gjennom NTNU Live Studio får studentene drive hele prosessen i et arkitekturprosjekt, fra skisser til ferdigstilt byggverk. Dette arbeidet førte til at de vant over de 15 andre i konkurransen og mottok Utdanningskvalitetsprisen for 2015 på én million kroner.

NTNU Live Studio gir arkitektstudentene nærkontakt med arkitektfaget i ulike og unike kontekster i inn- og utland. Prosjektet er et fremragende eksempel på aktivt samarbeid mellom faglærere, studenter og andre aktuelle aktører om utdanning. Priskomiteen berømmet NTNU Live Studio for å gi studentene eierskap, selvstendighet, myndighet og innsikt i faglig utvikling og egen læring. Komiteen mente dette styrker læringskvaliteten og bidrar til utvikling av læringsmiljøet for studenter, fakultetets lærere og eksterne samarbeidspartnere.

Utdanningskvalitetsprisen skal stimulere universiteter og høyskoler til å arbeide systematisk med å videreutvikle kvaliteten på utdanningene sine og motivere fagmiljøene til å bli mer opptatt av dette.

STUDENTENES LÆRINGSBANE

Øystein Lund
Tilsynsdirektør

NOKUT skifter fokus i kvalitetsarbeidet. Studentenes læringsbane – den veien studentene går fra opptak til ferdig kandidat – blir kjernen i NOKUTs fremtidige arbeid med fagskoler, høyskoler og universiteter.

Et godt utdanningsprogram er satt sammen og blir gjennomført slik at studentene får gode muligheter til å oppnå et høyt læringsutbytte, i tillegg til at utdanningen svarer på samfunnets kompetansebehov. Studieprogrammene skal oppmuntre studentene til å ta en aktiv rolle i læringsprosessen, noe som også skal gjenspeiles i vurderingen av studentene.

Det å sette studentens læringsbane i sentrum går ikke på bekostning av det tilsynsarbeidet NOKUT gjør i dag, påpeker tilsynsdirektør i NOKUT, Øystein Lund:

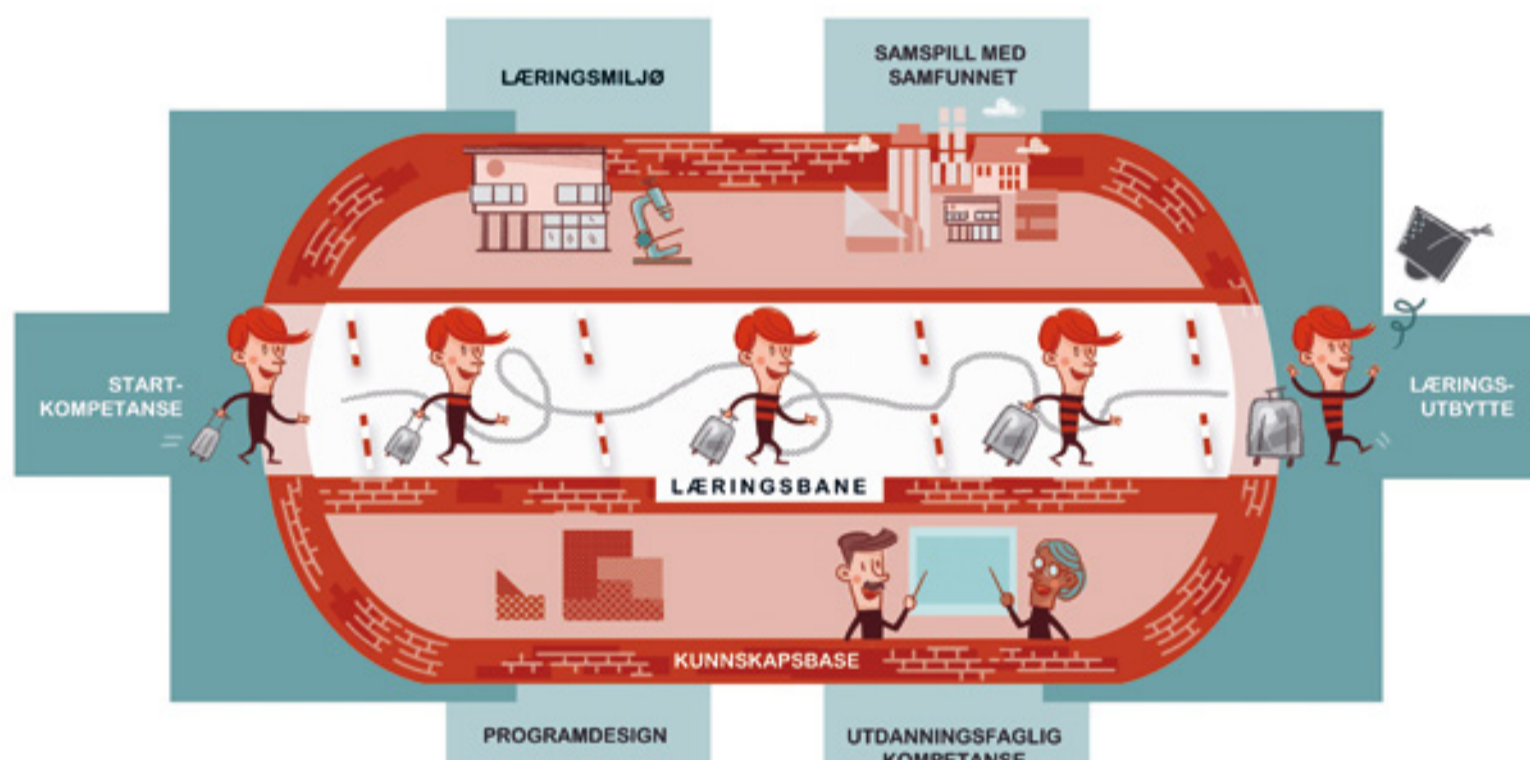
– Vi skal fremdeles akkreditere nye utdanninger, føre tilsyn med eksisterende utdanninger og gjennomføre de jevnlige evaluering av studiestedenes kvalitetsarbeid. Det nye er at vi nå skal se mer på det kvalitetsarbeidet som gjøres for å bedre utdanningstilbudene. Hva og hvordan studentene lærer vil være i sentrum. Vi vil se på hvordan lærestedene tilrettelegger for god læring og finne ut hvordan eksterne faktorer påvirker studentenes læringsbane. Vi vil følge med på alle læresteder, også de som har rett til selv å opprette egne utdanninger.

I tillegg skal utdanningene bidra til dannelse. Gode utdanningsprogrammer innfører studentene i et større faglig og sosialt felleskap. De skal også synliggjøre hvordan deres evner og kompetanse kan benyttes til samfunnets beste.

HVA VIRKER INN PÅ LÆRINGSBANEN?

Ved å sette studenten i sentrum, får NOKUT en bred forståelse av prosessen fra oppstart til oppnådd læringsutbytte. For å forstå hva som skal til for at denne veien skal bli meningsfull og utviklende å gå for studenten, ser vi på flere påvirkningsfaktorer. De kan samles i fire grupperinger:

- Områdene som er grunnlaget for at utdanningen i det hele tatt kan finne sted, nemlig at det finnes et fagmiljø der studentene får mulighet til å tilegne seg faglig kunnskap av høy kvalitet.
- Prosessene som finner sted hos studenten fra starten på utdanningsprogrammet, i læringsbanen der kunnskap skapes og erverves og fram til ferdig læringsutbytte.
- Faktorene som er avgjørende for at studenten lykkes i læringen sin.
- Arbeidet med programdesignet, som er tenkt å holde alt sammen.

LITT MER OM ELEMENTENE I FIGUREN

Læringsbane – hele studentens liv på et lærested, fra opptak til mottatt vitnemål.

Startkompetanse – den forkunnskapen og de andre forutsetningene (som for eksempel motivasjon og evner) studenten har med seg ved studiestart.

Læringsutbytte – den kompetansen studenten sitter igjen med etter endt utdanning.

Kunnskapsbase – kunnskapsfundamentet for lærestedet, et levende fundament som er i utvikling. Oppdateres i kontakt med internasjonale fag- og kompetansemiljøer.

Utdanningsfaglig kompetanse – alt som gir en god tilrettelegging for studentens læring, som organisering av undervisning og læringsaktiviteter, veilederne og undervisernes faglige og didaktiske kompetanse i tillegg til utdanningsledelsen ved studiestedet.

Samspill med samfunnet – relevante utdanninger som samfunnet etterspør og som utvikles i samarbeid med samfunn og arbeidsliv.

Læringsmiljø – fysiske, organisatoriske og psykososiale forhold, hvordan disse faktorene virker inn på studentens velferd og hvordan de legger til rette for god læring.

Programdesign – gode utdanningsprogram er bygd opp slik at faktorene som bidrar til god læring og til at studentene oppnår et godt læringsutbytte er tilstede. Et godt programdesign kjennetegnes blant annet av gode og relevante læringsutbyttebeskrivelser som er på riktig nivå og tilpasset fagets egenart.

DET NYE UTDANNINGS- LANDSKAPET

Struktur, fusjon og utdanningskvalitet. Tre ord som det siste året har vært tett knyttet til utviklingen av norsk høyere utdanning. Hvordan strukturere utdanningslandskapet slik at studentene får med seg den kunnskapen de trenger for å kunne ta del i det norske arbeidslivet? Og hva med fagskolesektoren?

Regjeringen la i mars 2015 fram stortingsmeldingen Konsentrasjon for kvalitet – strukturreform i universitets- og høyskolesektoren. Det er viktig at Norge omstiller seg for å møte samfunnsendringene og for å sikre arbeidsplasser og velferd i fremtiden. På en pressekonferanse om strukturmeldingen uttalte kunnskapsminister Torbjørn Rød Isaksen:

– Norge må skape nye arbeidsplasser, sikre innovasjon og løse de store utfordringene innen helse, skole og velferd. Den nye strukturen vil gi grunnlag for økt kvalitet i høyere utdanning og forskning. Dette er helt avgjørende for at Norge skal klare den omstillingen som kreves de neste årene.

En viktig nøkkel er økt kvalitet i høyere utdanning og forskning. Kunnskapsministeren mener det er for mange små og fragmenterte fagmiljøer på for mange studiesteder i Norge.

Terje Mørland
Direktør

– Derfor er det nødvendig å endre strukturen i universitets- og høyskolesektoren og samle ressursene på færre, men sterkere institusjoner.

Direktør Terje Mørland har flere ganger påpekt at studentene kan bli skadelidende i slike prosesser. Jobben med å forene ulike fagmiljøer og kulturer, skape fusjonsengasjement og forankre beslutningene er vanskelig og ressurskrevende.

– Selv i fusjonsprosessen, har dagens studenter krav på god oppfølging og en utdanning av god kvalitet. Lærestedene må ha en klar strategi for å sikre utdanningskvaliteten før, gjennom og i tiden etter fusjonen. Det trengs bevisste prioriteringer dersom dette ikke skal gå ut over dagens studenter.

Utover i 2015 var det flere universiteter og høyskoler som drøftet mulige sammenslåinger. Noen av dem lyktes i forhandlingene, andre fortsetter samtalene. Mange fusjonerte universiteter ble en realitet 1. januar 2016.

HVA SÅ MED FAGSKOLENE?

I 2016 vil Kunnskapsdepartementet ferdigstille en stortingsmelding om fagskolen, mens stortingsmeldingen om utdanningskvalitet i høyere utdanning kommer i 2017. Mørland er klar på at Kunnskapsdepartementet må se disse to meldingene i sammenheng.

– Midt opp i alt fusjonssnakket er det viktig å passe på at mangfoldet i utdanningssystemet opprettholdes. Det skal være forskjell på en fagutdanning, fagsko-leutdanning og en bachelor- og master-utdanning. Det skal være plass til både store og små utdanninger. Tiden er nå inne for å diskutere fagskolens plass som del av det tertiære utdanningssystemet, sa Mørland på NOKUTs fagskolekonferanse.

SAMMENSLÅINGER

Fire av sammenslåingene som ble omtalt i strukturmeldingen ble vedtatt i 2015. Tre utvidede universiteter og en ny høyskole startet opp i januar 2016:

1. **Høgskolen i Sørøst-Norge:** Høgskolen i Buskerud og Vestfold og Høgskolen i Telemark
2. **Det nye NTNU:** Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Høgskolen i Sør-Trøndelag, Høgskolen i Ålesund og Høgskolen i Gjøvik.
3. **Nord universitet:** Universitetet i Nordland, Høgskolen i Nesna og Høgskolen i Nord-Trøndelag.
4. **UiT Norges arktiske universitet:** UiT Norges arktiske universitet, Høgskolen i Narvik og Høgskolen i Harstad.

I tillegg fusjonerte fire private høyskoler:

5. **VID vitenskapelige høyskole:** Misjons-høgskolen, Diakonhjemmet Høgskole, Haraldsplass Diakonale Høgskole og Høgskolen Betanien.

STRUKTURREFORMEN I HØYERE UTDANNING

Strukturreformen skal styrke kvaliteten på utdanningen og forskningen i Norge. Tilgangen til høyere utdanning skal være god over hele landet, og institusjonenes regionale rolle skal videreutvikles. I tillegg skal det opprettes fagmiljøer som er robuste og verdensledende. Reformen skal også bidra til at det blir en effektiv ressursbruk.

FAGSKOLEÅRET 2015

2015 ble lansert som fagskoleåret av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen på NOKUTs fagskolekonferanse i 2014. Hva skjedde så i 2015?

Grunnlaget for utropelsen av 2015 som fagskolens år, var overleveringen av Grundt-utvalgets *NOU 2014:14 Fagskolen – et attraktivt utdanningsvalg* til kunnskapsministeren. Dette skjedde i november. Oppfølgingen av NOU-en ville dermed skje i 2015 – derav fagskolens år. Gjennom 2015 ble fagskolens plass i dagens utdanningssystem diskutert. Hvordan få flere til å ta fagskoleutdanninger og hvordan løfte anseelsen til denne utdanningen, spurte mange.

NOU-en pekte på en rekke punkter det må tas tak i:

- Fagskolens uklare plass og svake status i det norske utdanningssystemet
- Arbeidslivets manglende eierskap til fagskolene
- Behov for å styrke kvaliteten i fagskoleutdanningene

- Lite hensiktsmessig og for svak styring av fagskolesektoren, herunder en lite hensiktsmessig struktur
- Utilstrekkelig finansiering gjennom et utilfredsstillende finansieringssystem

Må se de to sektorene i sammenheng

NOU-en ble et viktig tema på NOKUTs fagskolekonferanse.

– Særlig NOU-ens tiltak for å styrke fagmiljøene og få til mer profesjonell styring og ledelse i sektoren som helhet, vil bidra til et løft i fagskolens kvalitet. Dette er et nødvendig og utfordrende løft for fagskolene, sa NOKUTs direktør Terje Mørland, om NOU-en og diskusjonen rundt den.

– Vi har nå en gylden mulighet til å bestemme oss for hva vi ønsker at fagskolene skal være og bidra med i det norske samfunnet. Da må vi våge å evne å diskutere utforming på nivåene videregående skole, fagskole og høyere utdanning i sammenheng. Det har vi til nå vært dårlige på i Norge.

2016 – OGSÅ FAGSKOLENES ÅR

Kunnskapsdepartementet arbeidet i 2015 med en stortingsmelding om fagskolene, men meldingen blir ikke klar før i 2016. Dermed utvidet statssekretær Bjørn Haugstad, på NOKUTs fagskolekonferanse, fagskolens år til også å omfatte 2016. Innspillene de har mottatt om finansiering, struktur, organisering, eierskap, fagskolesektorens rolle i utdanningssystemet og styrking av kvaliteten i fagskoleutdanningen vil tas med i dette arbeidet.

LOV OG FORSKRIFT PÅ HØRING

Våren 2015 arbeidet regjeringen med endringer i fagskoleloven og studiekvalitetsforskriften. Disse ble sendt på høring i august. Her varslet regjeringen et statusløft for fagskolen gjennom styrkede rettigheter og bedre ordninger for fagskolestudenter. Regjeringen foreslo at fagskolestudentene skal få de samme rettigheter som studenter ved universiteter og høyskoler. De ønsker også å etablere en nasjonal klagenemnd for fagskolestudentene. Med dette får studentene mulighet til å anke visse vedtak til en nasjonal klagenemnd, slik det i dag gjøres for studenter ved universiteter og høyskoler.

Torbjørn Røe Isaksen,

«**EN NY FAGSKOLEPOLITIKK, SOM LØFTER DENNE UTDANNINGSSEKTOREN
TIL Å BLI ET REELT OG HØYT ANSETT ALTERNATIV TIL HØYERE UTDANNING,
VIL BIDRA TIL MER OG BEDRE ARBEIDSDDELING MELLOM FAGSKOLENE OG
UNIVERSITETENE OG HØYSKOLENE. DET KAN IGJEN FRIGJØRE RESSURSER
OG HEVE KVALITETEN BÅDE I FAGSKOLESEKTOREN OG I UNIVERSITETS-
OG HØYSKOLESEKTOREN.**»

NOKUT OM NOU-INNSPILLENE

NOKUT deler langt på vei Grundt-utvalgets virkelighetsbeskrivelse av fagskolesektoren, men har kommentarer til punktene om:

Automatisk godkjenning – Relevant faglig kompetanse oppnådd ett sted i utdanningssystemet må bli anerkjent i andre deler. Dette må skje gjennom faglige vurderinger. Automatiske overgangsordninger eller rettigheter til opptak etter fullførte fagskoleutdanninger er ikke veien å gå for å få til dette. Det kan føre til utvanning av faglig kvalitet.

Kvalitetsheving trengs i hele fagskolesektoren – Mange av de minste fagskolene har store kvalitetsutfordringer. Derfor må det ikke bare legges til rette for en kvalitetsheving i deler av fagskolesektoren, mens den resterende delen av sektoren blir liggende etter. Det må også innføres vesentlig strengere krav enn i dag til de mindre fagskolene som ikke vil ønske å arbeide for sammenslåing og institusjonsakkreditering.

Behov for et fagskolestyrt organ – NOKUT mener at det er behov for et overordnet organ for – og av – de som driver fagskolene, hvor de kan diskutere organisatoriske, juridiske, strukturelle og strategiske spørsmål knyttet til fagskoledrift.

Fagskoleutdanninger er korte, yrkesrettede utdanninger som er tilpasset det norske arbeidslivet. Utdanningene er på et halvt til to år. Det er i dag rundt 100 fagskoler i Norge som tilsammen har rundt 16 000 studenter. 60% av fagskolene er private fagskoler. De resterende 40% er offentlige. Omlag en tredjedel av studentene går på fagskoler i Oslo og Akershus.

NOKUTS BRUKERPANEL FOR FAGSKOLER

I 2014 startet NOKUT opp et prøveprosjekt med brukerpanel for fagskolene. Der kunne etablerte fagskoler og de som ønsket å bli fagskoler komme med synspunkter og spørsmål om søknadsprosesser og NOKUTs tilsynsarbeid. Brukerpanelet besto av erfarne sakkyndige, tilbydere og representant for sammenslutningene innen fagskolesektoren. Meningen var at brukerpanelet skulle være en del av NOKUTs kvalitetssikring av arbeidet med fagskoler. Få brukte panelet og etter en vurdering i desember 2015 ble brukerpanelet nedlagt. NOKUT vil nå finne andre mer spesifikke metoder til å få inn tilbakemeldinger fra fagskolene.

STUDENTENES STEMME

Ole-Jacob Skodvin
Analysedirektør

Det er viktig å få fram hva studentene mener om sin egen utdanning. NOKUTs studiebarometer gir dem mulighet til å påvirke studiekvaliteten på lærestedene.

Undersøkelsen som ble lagt fram 1. februar i 2015 var den andre i rekken. Nesten 25 000 studenter fra omtrent 60 universiteter og høyskoler fikk denne gangen mulighet til å gi tilbakemeldinger sitt eget studietilbud.

Svarprosenten på Studiebarometeret 2.0 endte på 42 %. Det er en økning på hele 10 % fra året før. Det at så mange svarer på denne undersøkelsen, gjør svarene mer representative og dermed får studentenes stemme større slagkraft. For studiestedene betyr dette at de får et enda bedre redskap i arbeidet med utdanningskvalitet.

Analysedirektør i NOKUT, Ole Jacob Skodvin, er veldig fornøyd med den høye svarprosenten. Han er imidlertid bekymret over at så mange studenter er misfornøyd med deler av eget studieprogram.

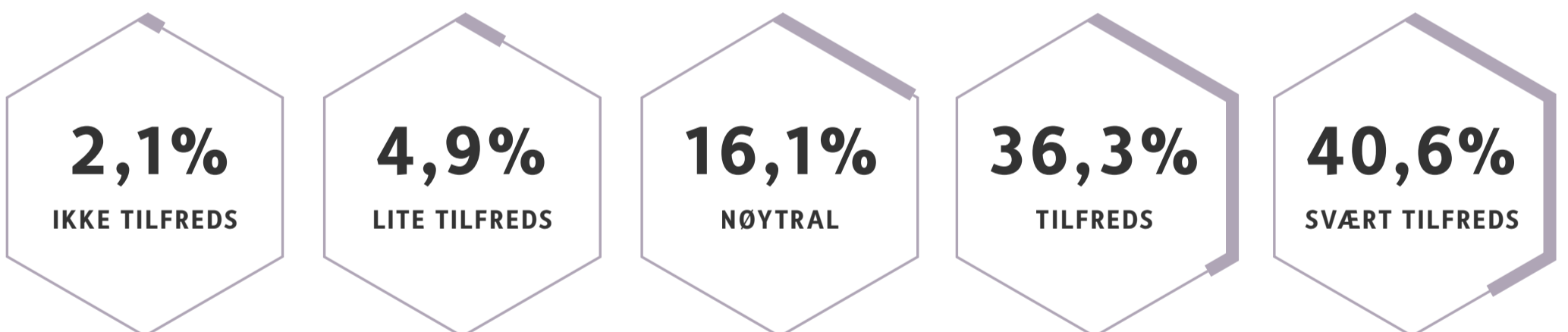
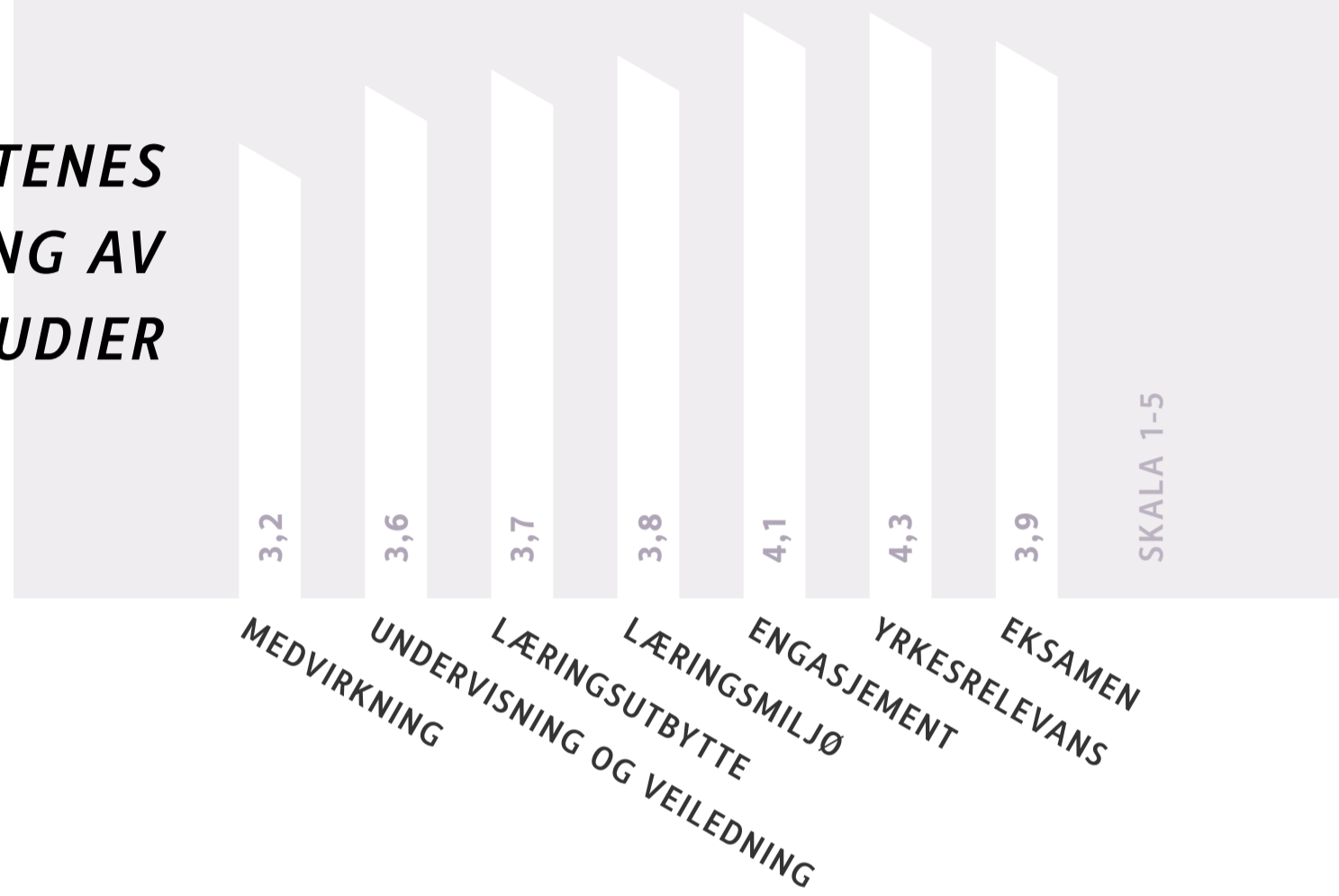
– Studentenes respons i Studiebarometeret 2.0 varierer sterkt fra et studieprogram til et annet og mellom de ulike områdene vi har spurt om. Spesielt er det mange som er meget misfornøyd med den individuelle tilbakemeldingen og den faglige oppfølgingen. I den andre enden av skalaen ligger arbeidslivsrelevans og læringsutbytte, som begge får jevnt gode vurdering. Universitetene og høyskolene har her en jobb å gjøre med å finne ut av hvorfor studentene er så misfornøyd med tilbakemeldingene og sette inn nødvendige tiltak.

NOKUT utførte en egen analyse av tilbakemeldinger til og oppfølging av studenter i 2015. Den kan du lese her: [Personal feedback and advising in Norwegian higher education: Explaining student dissatisfaction](#)

DE VIKTIGSTE ANALYSENE I 2015

- [What explains students' overall satisfaction? A review of the main findings of the 2014 Norwegian national student survey](#)
- [Personal feedback and advising in Norwegian higher education: Explaining student dissatisfaction](#)
- [Studiebarometeret 2014 – tiltak for høy svarprosent](#)
- [Studiebarometeret 2014 – gjennomføring og svarinngang](#)
- [Studiebarometeret 2014 – analyse av validitet og reliabilitet](#)
- [Studiebarometeret 2014 – Gjennomføring og hovedtendenser](#)

STUDENTENES OPPFATNING AV EGNE STUDIER

Les mer om resultatene og analyser av dem på Studiebarometeret.no.

Studiebarometeret er en nasjonal studentundersøkelse som omfatter samtlige studenter i 2. studieår på bachelor- og masterprogram, i tillegg til 5. årsstudenter på integrerte masterprogram. Resultatene fra undersøkelsen offentliggjøres på nettportalen Studiebarometeret.no. Her kan studiesøkere, studenter, institusjoner og andre finne informasjon om og sammenligne studentenes oppfatninger om kvaliteten i enkeltstudier i hele Norge. De fleste lærestedene bruker nå resultatene fra Studiebarometeret til egen utvikling. Noen har erstattet egne studentundersøkelser med Studiebarometeret.

STUDENTENES STEMME

Therese Eia Lerøen
NSO-leder

STUDENTINVOLVERING – ENGASJEMENT FOR BEDRE UTDANNINGSKVALITET

Det finnes to studentorganisasjoner som tar vare på og fremmer studentenes sak. Den ene er Organisasjon for Norske Fagskolestudenter (ONF), som er en interesseorganisasjon av og for norske fagskolestudenter. Den andre er Norsk studentorganisasjon (NSO), som er en nasjonal interesseorganisasjon for 33 ulike studentdemokratier ved norske universiteter og høyskoler.

Hvordan jobber organisasjonen din med utdanningskvalitet?

- I direkte kontakt med rektorer og andre i sektoren gjennom UHR sine organer; UHR-styret, utdanningsutvalget, forskningsutvalget og lignende.
- Bistår medlemslagene våre (studentdemokratier ved universiteter og høyskoler) med å fremme studiekvalitet på institusjonene.
- Møter med politisk ledelse (statsråd og statssekretær) og byråkrater i KD.
- Medlem i European Students' Union (ESU): påvirker utdanningspolitikk på europeisk nivå.

Hva bør NOKUT gjøre for studentene?

- Sikre god og tilstrekkelig kvalitet i alle utdanninger som tilbys.

Hva kan studentene gjøre selv for å bedre utdanningskvaliteten?

- Svare på evalueringer og undersøkelser.
- Være aktive medspillere i undervisning. Bidra til å skape dialog.
- Gi konkrete tilbakemeldinger, også utenom evalueringer.
- Engasjere seg i studentdemokratiet og ulike råd, styre og utvalg på institusjonen sin.

Hva ville du gjort hvis du var NOKUT-direktør og kunnskapsminister for en dag?

NOKUT-direktør:

- Krav om UH-ped i tilsynsforskriften.
- Raskere saksbehandling for flyktninger som kommer til Norge.
- Bedre kvalitetssikring av praksisplasser.
- Hatt et større fokus på kvalitet i undervisningen.
- Innført mentorordning til alle studenter i samråd med KD.
- Rettet fokuset mot å heve kvaliteten på den undervisningen som faktisk skjer.

Kunnskapsminister:

- Innført #studentkravet (øke og knytte studiestøtten til 1,5 ganger grunnbeløpet i folketrygden og bygge minst 3000 studentboliger årlig).
- Laget en strategi for tilgang og mangfold i høyere utdanning.
- Gitt alle studenter tilgang på et studentombud.
- Lovfestet krav til sensorveiledning.
- Forskriftsfestet krav til universitets- og høyskolepedagogikk.
- Bevilget penger til nybygg med innovative undervisningsrom.

Silje Kjørholt
ONF-leder

Hvordan jobber organisasjonen din med utdanningskvalitet?

ONF jobber med utdanningskvalitet gjennom å bygge studentdemokrati og politisk påvirkning i de sakene vi mener vil ha betydning for kvalitet i fagskolen på lang sikt. Som medlemskap i student-samskipnadene, like rettigheter og plikter for studentene i fagskolen som for andre studenter og økte tilskudd til fagskolen med statlig eierskap av offentlige fagskoler.

Hva bør NOKUT gjøre for studentene?

NOKUT bør inkludere fagskolestudentene i Studiebarometeret og lage en separat statistikk for fagskolen. Vi trenger å høre hva fagskolestudenter mener om studiene sine og få et grunnlag for å utvikle utdanningskvaliteten i fagskolen.

Hva kan studentene gjøre selv for å bedre utdanningskvaliteten?

Studentene kan involvere seg i studentdemokrati på fagskolen sin og i ONF samt være en tydelig representant for studentenes stemme. De kan også engasjere seg i utvalg som arbeider med kvalitet for fagretningene deres og være en pådriver for tiltak som styrker faglig relevans gjennom tilknytning til arbeidslivet.

Hva ville du gjort hvis du var NOKUT-direktør og kunnskapsminister for en dag?

Da ville jeg økt tilskuddene til fagskolen og antall studieplasser, spesielt innenfor de fagretningene arbeidslivet etterspør. Jeg ville anerkjent fagskolen som en høyere yrkesfaglig utdanning med studiepoeng og medlemskap i samskipnadene. I tillegg ville jeg ansvarliggjort fagskolene for egen utdanningskvalitet. Jeg ville også innført institusjonsakkreditering og sørget for en relevant sammensetning av aktører i fagskolestyrene.

SENTRER FOR FREMFRAGENDE UTDANNING VIRKER

Senter for
fremragende
utdanning

Høsten 2015 ble det klart at SFU-ordningen videreføres. NOKUT skal lyse ut ny SFU-konkurranse om tildeling av tre til seks nye sentre.

Tidligere har NOKUT lyst ut et bestemt antall sentre med et fastsatt beløp på tre millioner kroner. I siste utlysning er dette endret. Utdanningsmiljøer kan nå søke om midler for et senter på mellom fire og åtte millioner kroner. Endringen betyr at vi kan få seks sentre på det meste, men også at det kan bli færre.

SFU-ENE GJØR EN FORSKJELL

Forskningsinstitusjonen NIFU har analysert ringvirkninger av SFU-ordningen. Analysen viser at lærestedene har blitt mer bevisst i arbeidet med utdanningskvalitet. Muligheten for å få et senter for fremragende utdanning tas nå inn i de strategiske vurderingene og prioriteringene på lik linje med Sentre for fremragende forskning (SFF) og Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI). Det blir satt av ressurser, det oppstår et engasjement for utdanningskvalitet og et ønske om å skape en tettere kobling mellom utdanning og forskning. Les rapporten: [Sentre for fremragende utdanning \(SFU\): I samvirke med institusjoner og fag.](#)

SFU-MAGASINET

I samarbeid med SFU-sentrene gir NOKUT ut et magasin med nyheter fra Norges fremste utdanningsmiljøer. Her deler sentrene utvikling, forskning og 'best practice' innenfor høyere utdanning med andre læresteder.

Nysgjerrig på hva SFU-ene holder på med? [Les SFU-magasinene her.](#)

Fra rapporten om

“SFU VAR IKKE ET BLAFF HOS OSS,

virkninger av SFU-ordningen

MEN ET LEDD I HELE PROSESSEN MED

Å UTVIKLE KVALITET I UTDANNINGEN.”

FIRE SENTRE FOR FREMRAGENDE UTDANNING

- **Senter for fremragende utdanning i biologi (bioCEED)** er et samarbeid mellom Universitetet i Bergen, Universitetsenteret ved Svalbard (UNIS) og Havforskningsinstituttet. Senteret utnytter partenes ulike styrker i utdanning, forskning og arbeidsliv til å møte nye krav til biologiutdanningene. De utvikler nye metoder for å utvikle og integrere læring av biologisk fagkunnskap, praktiske ferdigheter og samfunnsrelevante oppgaver gjennom hele studieløpet.
- **Centre of Excellence in Music Performance Education (CEMPE)** ligger ved Norges musikkhøgskole. Senter for fremragende utdanning i musikkutøving utdanner fremragende musikere som er kvalifisert for et internasjonalt og konkurransepreget arbeidsliv.

- **Centre for Research, Innovation and Coordination of Mathematics Teaching (MatRIC)** ligger ved Universitetet i Agder. MatRIC er et nasjonalt senter for å bedre undervisning og læring innen matematikk innen naturvitenskap-, ingeniør-, økonomi og lærerutdanning.
- **Senter for fremragende lærerutdanning (ProTed)** er et samarbeid mellom Universitetet i Oslo (UiO) og UiT Norges arktiske universitet. Senteret skal utvikle integrerte lærerutdanninger. Dette er et helhetlig studiedesign som forener vitenskapsfag, profesjonsfag, undervisningsfag, teori og praksis.

ProTed er den med lengst fartstid og har siden 2011 jobbet med fremragende lærerutdanning. I 2015 gjennomførte en internasjonal ekspertkomité en midtveisevaluering av ProTed. På bakgrunn av denne evalueringen, besluttet NOKUT at senteret får fem nye år.

Status som SFU skal tildeles miljøer som allerede kan oppvise fremragende kvalitet og innovativ praksis i utdanningen. Et viktig krav til sentrene er formidling av oppnådde resultater og kunnskapsspredning. Sentrene må ha tydelige planer for videreutvikling og innovasjon. SFU-ordningen er en parallell til Sentre for fremragende forskning (SFF) og andre toppsenterordninger innen forskning.

DET NYE NOKUT

Kathrine Dalslett Graff
Administrasjonsdirektør

Fra oppstarten i 2003 med 35 tilsatte var NOKUT ved utgangen av 2015 en organisasjon med 103 tilsatte fordelt på fem avdelinger med et vidt spekter av oppgaver. Tilpasningen til økte mengder søknader, nye oppgaver og tilrettelegging for nytt arkiv- og saksbehandlings-system preget 2015.

NOKUTs organisasjon har i 2015 vært i sterk utvikling, men administrasjonsdirektør Kathrine Dahlslett Graff har tro på at den nye organisasjonsstrukturen nå gir et godt utgangspunkt for å utføre de pålagte oppgavene på en god og effektiv måte.

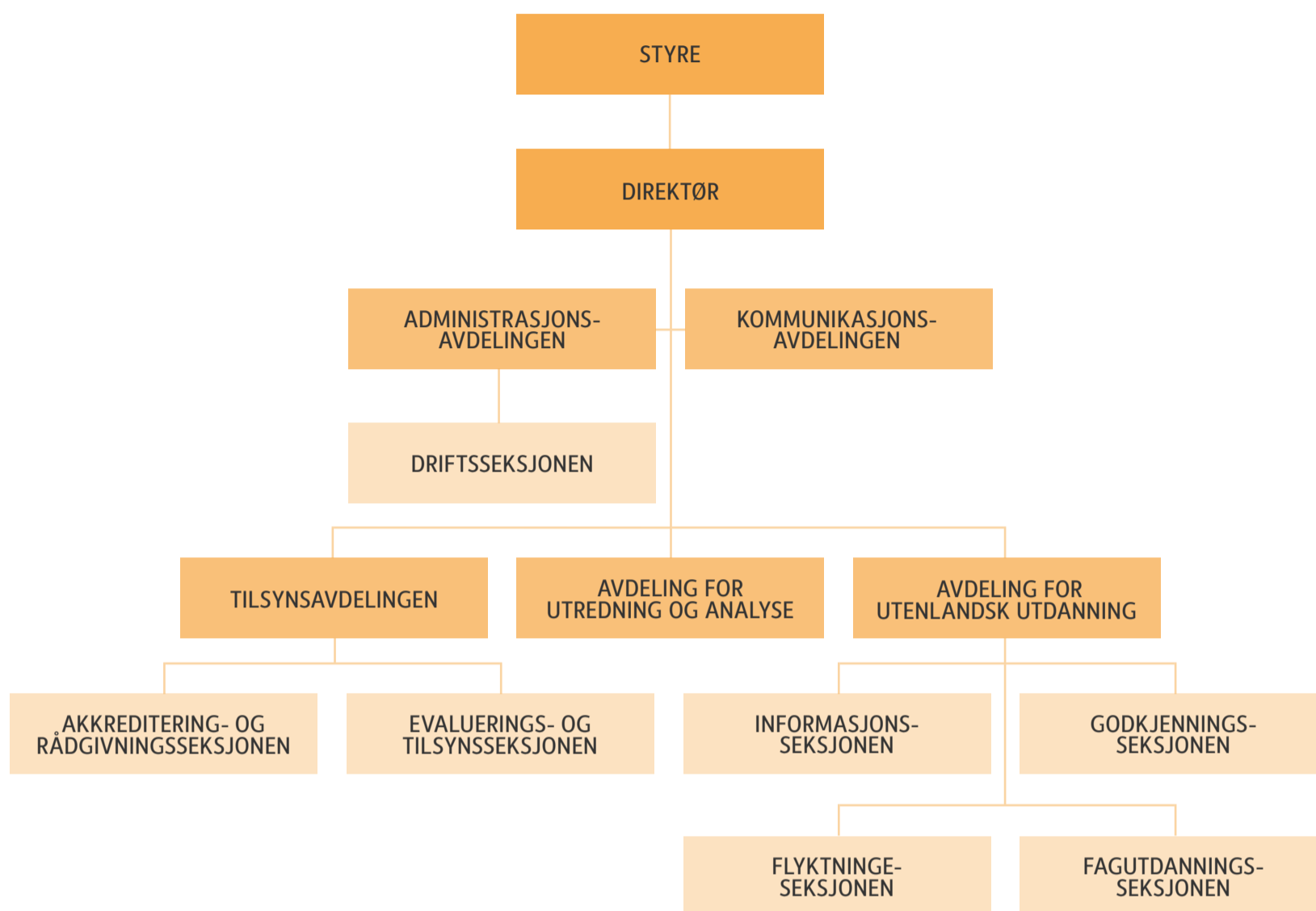
– God oppgaveløsning krever en velfungerende organisasjon. I 2015 gikk mye tid med til å rekruttere nye medarbeidere og tilpasse og utvikle organisasjon og infrastruktur, kultur- og kompetanseutvikling. Dette arbeidet vil fortsette i 2016, men ellers er all oppmerksomhet rettet mot implementeringen av vår nye samhandlingsløsning. Den inneholder selvbetjeningsløsning for eksterne brukere integrert med saksbehandlingsstøtte og arkiv. Det generelle saksbehandlings- og arkivsystemet er på plass, men brukerportalen på utlandsområdet vil først være klar høsten 2016.

HVA VIL SKJE MED NOKUT VIDERE?

På nyåret 2016 la Gjedremutvalget fram sin vurdering av hele kunnskapssektoren, i rapporten Kunnskapssektoren sett utenfra. Der foreslår de å opprette et nytt forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet. NOKUTs avdeling for utenlandsk utdanning ble foreslått plassert her. NOKUT er skeptisk til denne plasseringen og ser ikke hvordan det kan bli bedre eller mer effektivt å flytte avdelingen til et nytt direktorat hvor hovedfokus er intern service og styring av høyere utdanninger. Godkjenning av utenlandsk utdanning er noe vi først og fremst gjør for arbeidssøkere og arbeidsgivere – ikke utdanningsinstitusjoner. Derfor bør disse tjenestene heller sees i sammenheng med øvrige tjenester for godkjenning og autorisasjon basert på utenlandsk kompetanse. NOKUT ser fram til en gjennomgang av hele godkjenningsfeltet. En eventuell ny plassering av NOKUTs utenlandsfelt bør sees i lys av en slik gjennomgang.

NOKUT VOKSER MED NYE OPPGAVER

Økt antall søknader om godkjenning av utenlandsk utdanning, nye tjenester på utlandsfeltet og de mange nye oppgavene Kunnskapsdepartementet har gitt NOKUT, gjorde at 2015 ble et år med stor vekst og tilpasning. For å få til en effektiv oppgaveløsning ble avdeling for utenlandsk utdanning delt inn på nytt – to seksjoner ble til fire. I tilsynsavdelingen ble arbeidet samlet i to seksjoner, mens driftsseksjonen ble skilt ut som egen seksjon i administrasjonsavdelingen.

HELHETLIG ANSVAR SOM NASJONALT KOMPETANSESENTER FOR KVALITET I UTDANNING OG KOMPETANSE-OPPBYGGING

Borghild Barth-Heyerdahl Roald
Styreleder

NOKUT gikk inn i 2015 med en ny strategisk plan. Den tar utgangspunkt i at NOKUT fortsatt har potensiale til å ta et mer helhetlig ansvar som nasjonalt kompetansesenter innenfor sitt brede mandatområde. Vi er godt på vei, med høyt aktivitetsnivå og god måloppnåelse på alle resultatområder. NOKUTs styreleder Borghild Barth-Heyerdahl Roald ser framover:

– Styrets overordnede ambisjon fram mot 2020 er at NOKUT skal være en synligere ambassadør for kvalitet i utdanning og kompetanseoppbygging. For å lykkes med dette, kreves en bred tilnærming hvor vi må effektivisere, fornye og videreutvikle kjerneområdene: godkjenning og tilsyn. Samtidig må vi forsterke andre virkemidler

som kan stimulere til positiv utvikling og nyttegjøring av kompetansen som kommer ut i det norske samfunnet – uavhengig av om den kommer fra norske eller utenlandske utdanningsinstitusjoner.

I 2016 vil NOKUT spesielt fokusere på arbeidet med å sikre at studentene får en relevant utdanning som holder høy kvalitet.

– Vi ser behov for et kvalitetsløft ikke bare innenfor høyere utdanning, men også innenfor fagskoleutdanningene. Vi vil i tillegg bidra mer for at personer med utdanninger fra utlandet får relevant jobb i Norge, slik at arbeidslivet generelt får gode og relevante kandidater, sier Roald.

HØYDEPUNKTER 2015

AVDELING FOR UTENLANDSK UTDANNING

VI SPURTE SEKSJONSSJEFENE

NOKUT har fått flere seksjonssjefer i 2015. Det er nå totalt 7 personer fordelt på avdeling for utenlandsk utdanning, tilsynsavdelingen og administrasjonsavdelingen. Vi spurte dem om høydepunktene fra 2015 og hva de ser fram til i 2016. Her kan du lese svarene deres.

Kommunikasjonsavdelingen og avdeling for utredning og analyse har ingen seksjonssjefer.

Joachim Gümüs Kallevig
Fagutdanningsseksjonen

Hva var den mest betydningsfulle enkelt-saken/nyvinningen i 2015 sett med NOKUT-øyne?

Tildelingen av oppdraget med å etablere en godkjenningsordning for utenlandsk fagopplæring; nybrottsarbeid i nasjonal og internasjonal kontekst.

Hva er særegent/det beste med NOKUT som arbeidsplass?

Et dynamisk miljø med utrolig dyktige medarbeidere.

Hva ser du mest frem til i 2016?

Jeg ser mest frem til at den nye godkjenningsordningen for fag- og yrkesopplæring blir satt ut i livet.

Hanne-Gerd Nielsen
Godkjenningssesksjonen

Hva er det beste med NOKUT som arbeidsplass?

Det beste er alle de hyggelige, engasjerte og svært dyktige medarbeiderne. Det at tjenestene våre har stor betydning både for samfunnet og for enkeltpersoner, gjør også sitt til at NOKUT er en arbeidsplass man er stolt av å tilhøre.

Hva var den mest betydningsfulle «enkeltsaken/nyvinningen» i 2015 sett med NOKUT-øyne?

I 2015 oppdaterte NOKUT kriteriene for vurdering og godkjenning av utenlandske doktorgrader, og høsten 2015 vedtok NOKUTs styre det nye kriteriesettet. Der kriteriesettet tidligere var svært formalistisk og utelukket mange doktorgrader fra godkjenning, er det nå mere moderne, fleksibelt og i henhold til kvalifikasjonsrammeverk/læringsutbytte og prinsippene for automatisk godkjenning.

Hva ser du mest frem til i 2016?

Det må nok bli innføringen av et elektronisk søknads- og saksbehandlingssystem. Dette vil bidra til å gjøre tjenestene våre bedre for søkerne.

Tove Knudsen
Informasjonsseksjonen

Hva er det beste med NOKUT som arbeidsplass?

Det beste med NOKUT som arbeidsplass er medarbeiderne – i NOKUT jobber det flinke og engasjerte folk fra mange forskjellige land, med utrolig variert utdanningsbakgrunn og språkkompetanse. Det finnes ingen ”grå byråkrater” her!

Hva var den mest betydningsfulle «enkeltsaken/nyvinningen» i 2015 sett med NOKUT-øyne?

Jeg vil særlig trekke frem samarbeidet mellom NOKUT og Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) om et kursopplegg for programrådgiverne i introduksjonsprogrammet. Temaet var godkjenningssordninger for utenlandsk utdanning. Kurset ble gjennomført i alle landets seks regioner og fikk svært gode tilbakemeldinger. Det ble også utviklet e-læringsmoduler om temaet, som kan brukes av veiledere i Jobbsjansen, NAV-ansatte i førstelinjen, karriereveiledere, lærere i voksenopplæringen og andre aktører.

Hva ser du mest frem til i 2016?

Jeg ser frem til å få på plass en elektronisk søknadsløsning for de som skal søke om godkjenning av sin utenlandske utdanning. Det vil gjøre tjenestene våre enda bedre og mer effektive.

Marina Malgina
Flyktningsseksjonen

Hva var den mest betydningsfulle enkeltsaken/nyvinningen i 2015 sett med NOKUT-øyne?

Høsten 2015 presenterte NOKUT og søsterorganisasjonen UK NARIC ideen om det europeiske kvalifikasjonspasset for flyktninger for EU-kommisjonen og Europarådet. Utstedelsen av et kvalifikasjonspass vil kunne gi flyktingene et dokument som kan benyttes på tvers av de europeiske landegrensene.

Hva er særegent/det beste med NOKUT som arbeidsplass?

NOKUT er en dynamisk arbeidsplass med mange fag- og samfunnsengasjerte medarbeidere – et faglig stimulerende miljø, der man aldri slutter å utvikle seg.

Hva ser du mest frem til i 2016?

Jeg ser mest frem til gjennomføring av pilotprosjektet for å teste ut en ny type vurdering av flyktingers kvalifikasjoner (NOKUTs kvalifikasjonspass for flyktninger), videre arbeid med forslaget om det europeiske kvalifikasjonspasset for flyktninger og igangsetting av det EU-finansierte prosjektet om utviklingen av godkjenningsverktøyet og retningslinjer for vurdering av kvalifikasjoner for flyktninger. I dette prosjektet vil NOKUT lede et konsortium som består av fem ledende europeiske godkjenningsskontorer: UK NARIC (Storbritannia), CIEP (Frankrike), NUFFIC (Nederland), CIMEA (Italia) og ArmENIC (Armenia).

HØYDEPUNKTER 2015

TILSYNSAVDELINGEN

Hege Brodahl
Evaluerings- og
tilsynsseksjonen

Hva var den mest betydningsfulle enkelt-saken/nyvinningen i 2015 sett med NOKUT-øyne?

For tilsynsavdelingen var nok den interne omorganiseringen den største enkelt-saken i 2015.

Hva husker du best fra NOKUT-året 2015?

Det som var mest spesielt for meg i 2015 var at jeg sluttet i jobben min ved Norges musikkhøgskole og begynte å jobbe i NOKUT.

Hva ser du mest frem til i 2016?

I 2016 ser jeg frem til å få landet en del prosesser vi har gående; som å få på plass et nytt regelverk, utvikle nye metoder og få nedfelt nye rutiner for arbeidet vårt.

Bjør Ragnar Stensby
Akkrediterings- og
rådgivningsseksjonen

Hva husker du best fra NOKUT-året 2015?

Tilsynsavdelingen omorganiserte seg. Det medførte at jeg fikk nye medarbeidere og nytt ansvarsområde (akkreditering av høyere utdanning). Det var og er spennende å jobbe litt annerledes enn det man er vant med.

Hva er særegent/det beste med NOKUT som arbeidsplass?

Det særegne er også det beste, at NOKUT er faglig uavhengig, samtidig som vi er underlagt politiske myndigheter. Det er ingen «over» NOKUT til overprøve vedtakene i tilsynssakene. Det medfører et særlig ansvar, som også gjør jobben mer spennende.

Hva ser du mest frem til i 2016?

I 2016 ser jeg mest frem til å få på plass en ny studietilsynsforskrift.

ADMINISTRASJONSAVDELINGEN

Karl Johan Berg
Driftsseksjonen

Hva var den mest betydningsfulle enkelt-saken/nyvinningen i 2015 sett med NOKUT-øyne?

En betydelig nyvinning i 2015 er ferdigstillelsen av et nytt styringssystem for informasjonssikkerhet (SSIS). Styringssystemet er viktig for å sikre at ikke personopplysninger som NOKUT behandler kommer på avveie, og at vi har kontroll på at IKT-sikkerheten opprettholdes i alle informasjonssystemene våre.

Hva er særegent/det beste med NOKUT som arbeidsplass?

Det beste med NOKUT som arbeidsplass er menneskene. Jeg har et godt forhold til alle i NOKUT, som gjør jobben min enklere. Et godt arbeidsmiljø er viktig for meg.

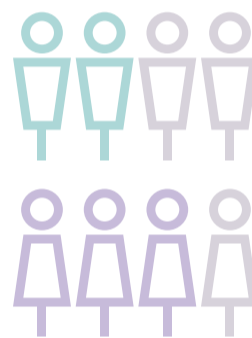
Hva ser du mest frem til i 2016?

Første januar 2016 ble arkiv- og saksbehandlingssystemet Public 360 innført i NOKUT, og etter hvert overført til Driftsseksjonen. Jeg ser allerede at mange i NOKUT er fornøyd med det nye systemet, og det vil effektivisere saksbehandling, møtebehandling og også samhandlingen i NOKUT. Jeg gleder meg til Public 360 er helt innarbeidet, slik at bruken flyter mer av seg selv. Driftsseksjonen er relativt ny. Det siste året har vi styrket IT-driftsressursene. Jeg ser også fram til å se resultatet av denne styrkingen i 2016.

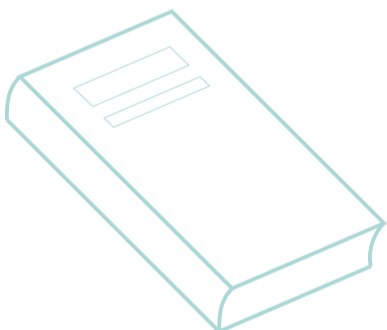
DETTE ER NOKUT

NOKUT står for Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen.

NOKUT er et faglig uavhengig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet med litt over 100 tilsatte, fordelt på fem ulike avdelinger.

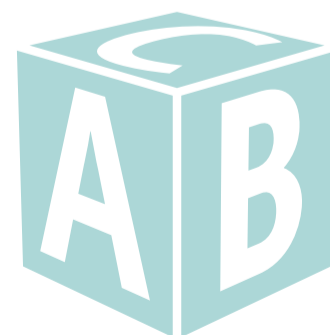
NOKUT passer på kvaliteten, avdekker svikt og informerer om tilstanden i utdanninger ved fagskoler, høyskoler og universiteter og godkjent utenlandsk utdanning.

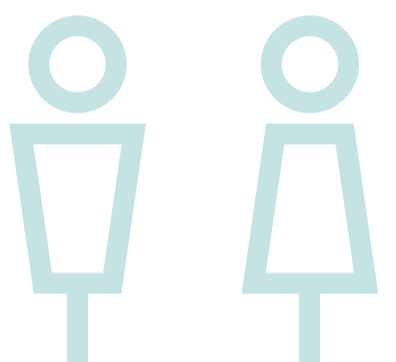
NOKUT fører tilsyn med og bidrar til å utvikle kvaliteten på norske utdanninger og lærested.

NOKUT har flere godkjenningsordninger for utenlandsk utdanning som skal bidra til at personer med slik utdanning effektivt kan benytte kompetansen sin i Norge.

NOKUT har ansvaret for Studiebarometeret, incentivordningen Sentre for fremragende utdanning og Utdanningskvalitetsprisen.

33

MENN

70

KVINNER

BRUK AV TILDELTE MIDLER I 2015

I 2015 ble NOKUT tildelt totalt 131 591 000 kroner over Kunnskapsdepartementets budsjett. Av disse var 39% øremerket til prosjekter, blant annet nasjonal deleksamen, kombinert fagevaluering, benchmarking, SFU-ordningen, Studiebarometeret og kartlegging av læringsutbyttebeskrivelser.

Totalt brukte NOKUT 123 624 000 kroner. Grunnen til at vi ikke brukte alle de tildelte midlene for 2015 var i hovedsak at det ble mindre utbetaling til de nevnte prosjektene.

NOKUT

ÅRET

2015

REDAKSJON

Lene Beate Ruud

DESIGN

Erlend Storaker / Storaker Design

FOTO

Side 11 - Janossy Gergely
/Shutterstock.com

Side 36 - Skjalg Bøhmer Vold
/NSO

Side 37 - Katarina Sand

NOKUTS HJEMMESIDE

På nettsiden vår www.nokut.no finner du mer informasjon om våre tjenester og arbeidsoppgaver.

FØLG OSS PÅ TWITTER

Her informerer vi om eget arbeid, kommenterer og sprer gode saker om utdanningskvalitet ved fagskoler, høyskoler og universiteter.
[@NOKUT_no](https://twitter.com/NOKUT_no)

NOKUT-BLOGGEN

Direktør Terje Mørland blogger om aktuelle temaer innen NOKUTs vide ansvarsområde. Bloggen er populær, og den gir NOKUT mulighet til å nå direkte ut til sektoren og andre som er interessert i fagområdene våre.
[Les bloggen her.](#)

Les mer om og se opptakene fra NOKUTs fagskolekonferanse – fagskolene i endring.

Les mer om og se opptakene fra NOKUTs konferanse om høyere utdanning.

Les mer om og se opptakene fra NOKUTs konferanse om utenlandsk utdanning – kompetanse uten grenser